ЎзССР Давлат китоб палатаси
Инв.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 170 (8. 368) ◆ 1993 йил ◆ 23 сентябрь, пайшанба ◆ Сотувда эркин нархда

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

21 сентябрь куни Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов Эрон Ислом Жумҳурияти фидойилар ва ногиронлар жамғармаси раиси Муҳсин Рафиқ Дўст бошчилигидаги делегацияни қабул қилди.

— Жамғарма фаолияти билан илгаридан танишман, — деди Президент. — У халқаро миқёсда анчагина нуфузга эга. Биз коммуникация, алоқа, автомобиль ва темир йўллар қуриш, енгил саноат соҳаларида ҳамкорлик қилишимиз мумкин. Бизда ер ости ва ер усти бойликлари ниҳоятда кўп. Уни халқимиз фаровонлиги йўлида сарфлашимиз, бунинг учун хорижий сармояларни жумҳуриятимизга жалб этишимиз зарур. Ўйлайманки, бу ишда жамғарма ҳам фаол иштирок этади.

— Ҳамкорлик режаларини келишиб олишга тайёрмиз, — деди жамғарма раиси. — Келажакда ўзаро манфаатли иқтисодий алоқаларимиз янада мустаҳкамланишига ишонаман.

Суҳбатда Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Ў. Султонов, Эрон Ислом Жумҳуриятининг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси Саид Муҳаммад Мусо Ҳошимий Гулпоёгоний иштирок этди.

(ЎзА).

** «Тўқимачилик комбинати» Тошкент ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмасининг 60 йиллигига*

МЕҲНАТ ҚИЛГАННИНГ НАСИБАСИ БУТУН

● «Тўқимачилик комбинати» Тошкент ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси биринчи йигирув-тўқув фабрикаси директори Ўткир Акбаров ҳақли равишда ўзини фабрика истиқболи йўлида тамал тошини қўйган кишилардан бири деб ҳисоблаши мумкин. Чунки у фабрикага келмасдан туриб, бу ишлаб чиқариш маскани анчайин оғир аҳволда қолган эди. Агар таъбир жоиз бўлса иситмалаб, алахлаб ётган беморга яхши шифокор лозим бўлгани сингари, ишлаб чиқариш режаларини ўлда-жўлда бажараётган бу фабрикага ҳам тадбиркор, ишбилармон директор даркор эди. Янги раҳбар корхона дардига дармон бўлиб, тезда ишларни жонлантириб юборди. Бугун фабрикада бутунлай ўзгача файз, тароват, ўзгача муҳит. Бизнинг ушбу мусоҳабамиз ҳам ана шу ўзгаришларнинг бунёдкори Ўткир Акбаров билан бўлди.

«Тўқимачилик комбинати» Тошкент ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмасининг сиз суратда кўриб турган йигирувчилари — Марҳабо Сафарова ва Гулбаҳор Абдуллаевалар ўз корхоналарининг 60 йиллик тўйини меҳнатда яхши натижаларни қўлга киритган ҳолда кутиб олишмоқда. Бу ишлаб чиқариш илғорлари ҳозирда келгуси ой ҳисобига меҳнат қилишяпти.

Виктор Багаев сурати.

— Ўткир ака, яқинда Ўзбекистон Республикаси ўз мустақиллигининг икки йиллигини нишонлади. Тошкент тўқимачилик комбинатининг 60 йиллиги ҳам шу табаррук ойга тўғри келди. Шунинг учун гапни мустақилликдан бошласак.

— Жуда тўғри фикр. Қарангки, она Ўзбекистонимизнинг давлат байроғи БМТ биноси пештоқида ҳилпирай бошлаганига ҳам икки йил бўлибди. Бу ўтган вақт жуда қисқа бўлса-да, лекин шу давр мобайнида юртбошимиз Ислом Каримовнинг саъй-ҳаракатлари туфайли кўпгина ишларни қилиб улгурдик. Жумладан, мустақиллигимизни шу кунгача 170 дан ортиқ давлат расман тан олди, бир қанча нуфузли банкларга аъзо бўлдик.

Биз бир нарсадан хурсанд бўлишимиз керак, у ҳам бўлса мустақилликка тинч йўл билан эришдик. Қўшни давлатларда — Грузия, Арманистон, Озарбайжон ва ниҳоят Тожикистонда қирғинбарот урушлар ҳанузгача тугамаяпти. Шу ўринда мустақиллик бизга нима берди, деган саволни ўз-ўзимизга бергимиз келади. Биринчидан, биз эркинликка эришдик. Яъни бировларга бўлган мутеликдан қутулдик. Иккинчидан, республикамиз ҳукумати томонидан давлатимизнинг келажаги бўлган ёшларга эътибор кучайтирилди. Учинчидан, биз жаҳондаги буюк давлатлар бўлмиш АҚШ, Германия, Япония, Буюк Британия, Хитой, Корея, Туркия кабилар билан тенг асосда турли йўналишдаги шартномаларни тузишга эришдик. Тўртинчидан, Ўзбекистондаги барча саноат корхоналари жаҳондаги довруғли турфа корхона ва фирмалар билан ҳамкорлик қила бошладилар. Бизнинг тўқимачилик комбинатимиз ҳам хориждаги нуфузли «Бабкок Текстельмашинен», «Инвестор» каби фирмалар билан ҳамкорлик қилишга эришди. Қисқа фурсатларда Германиянинг «Бабкок Текстельмашинен» фирмаси билан тузилган шартнома асосида янги пардозлаш-бўяш фабрикасига асос солинди ва умумий қиймати 25 миллион марка бўлган пардозлаш-бўяш машиналари харид қилинди ҳамда ишга туширилди.

— Бозор иқтисоди шароитида корхонанинг бугунги кунини қандай изоҳлайсиз?

— Албатта бозор ўз мушкулликларини келтириб чиқариши табиий. Шунинг учун ҳозирда республикамиздаги кўпгина саноат корхоналари, бирлашмалари ўз бошларидан иқтисодий бўҳронни ўтказишмоқда. Жумладан, бизнинг тўқимачилик комбинатимиз ҳам бундан мустасно эмас. Аммо кўп нарса раҳбарларга боғлиқ экан. Очиғи комбинат бош директори Ботир Эргашевнинг тадбиркорлиги, узоқни кўзлаб иш юритиши корхонамизни бу танглиқдан асраб қолди. Бу ўринда аввало, корхона маъмурияти касаба уюшмаси билан ҳамкорликда кадрлар қўнимсизлигига барҳам бериб, барқарор жамоа ташкил этганлигини алоҳида таъкидлаб ўтмоқ жоиз. Бугунги кунда корхона ишлаб чиқаришларига ишга келаётган ҳар бир кишининг иқтидори, ўша ихтисосликка нечоғлик қодир эканлиги синаб кўрилмоқда ва танлаб олинмоқда. Ишчи-хизматчиларни ижтимоий ҳимоя қилиш изчил амалга оширилмоқда. Шундай шароитда барча типдаги ётоқхоналар, болалар боғчалари, яслилари, оромгоҳлар бепул қилиб қўйилганлигининг ўзи катта жасоратдир. Корхонанинг мева ва сабзавот дўконларида ҳамиша ёзги маҳсулотлар истаганча топилади. Улар бозор нархларига қараганда 2—3 баравар арзон. Ишчи-хизматчиларни ижтимоий ҳимоя қилишнинг яна бир йўли ишлаб чиқилган, бу уларга тарқатилаётган бепул овқатланиш имтиёзини берадиган талонлардир.

Бу йил тўқимачилар дастурхонига «Тўқимачи» давлат хўжалиги 50 тонна гўшт, 180 тонна картошка, 100 тонна сут, 155 тонна мева, 650 тонна сабзавот, 70 тонна узум етказиб беришни зиммасига олган. Хуллас корхонамизда инсон омилига катта эътибор берилмоқда. Тайёрлаётган маҳсулотларимизнинг харидоргир бўлишида ишчи-хизматчиларимизнинг муносиб улуши бор.

— Ишчи-хизматчилар ҳақида гапирдингиз. Фабрикада кадрлар қўнимсизлигига бутунлай барҳам берилган, деб ўйлайсизми?

— Йўқ. Кадрлар қўнимсизлиги ҳамиша ҳамма жойда бўлган. Чунки инсон ҳаёти фақат биргина ишлаб чиқаришга боғланиб қолган эмас. Кимдир ўз ихтиёри билан ишдан кетишни хоҳламаса ҳам, у зарурат ёхуд эҳтиёж юзасидан шу нарсага мажбур бўлиши мумкин.

— Фабрикада кўплаб янги дастгоҳ ва ускуналар ўрнатилгунга қадар бўлган вақт мобайнидаги иш унуми билан айни кунлардаги меҳнат самараси орасида тафовут борми?

— Нега бўлмасин, албатта тафовут бор. Илгари таъбир жоиз бўлса алмисоқдан қолган эски дастгоҳ ва ускуналар билан ҳозирги тараққиёт техник поғонасидан одимлаш мутлақо самара бермай қўйган эди. Бизнинг қисман бўлсада фабрикада қайта техник жиҳозлашни бошламай ҳануз эски дастгоҳларда ишлайверишимиз фақат қадам товушлари эшитилаётган одамнинг бир жойда депсиниб туришидек бир гап эди. Бугун фабрикада ўрнатилган ва ўрнатилаётган янги дастгоҳ ва ускуналар бизнинг энг керакли пайтда истиқбол сари ташлаган бир қадамимиздир.

— Ўткир ака, ҳаммамиз учун ардоқли меҳнат маскани бўлган комбинатнинг 60 йиллик тўйи арафасида фабрикангизнинг ишчи-хизматчиларига қандай тилакларингиз бор?

— Ҳар бир киши ўз манглайи, бўлғуси фарзандларининг юзи ёруғ бўлсин деса, таъмадан ҳазар қилиб, ҳалолликка имон келтиргусидир. Фабрикамизнинг ишчи-хизматчиларига қутлуғ сана арафасидаги тилагим ҳамиша ҳамма нарсада ҳалол ва собит бўлсинлар. Астойдил тер тўккан ҳар бир кишининг ризқи, нони, насибаси бутун бўлади.

Суҳбатни Мурод ХОЛИЁРОВ ва Баҳодир ОРИПОВ олиб боришди.

Бизни жаҳон қутлайди

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Миллий байрамларингиз муносабати билан сиз, жаноби олийларини чин қалбдан муборакбод этиш менга мамнуният бахш этади.

Сизга эзгу тилаклар, сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, дўст ўзбек халқига равнақ ва фаровонлик тилайман.

Камоли эътибор ва эҳтиром ила биродарингиз.

Муҳаммад ҲУСНИ МУБОРАК,
Миср Араб Республикаси Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Мамлакатингиз миллий байрами муносабати билан Греция халқи номидан ва шахсан ўз номимдан Сиз, жаноби олийларига самимий табрик ҳамда Ўзбекистон Республикаси халқига тараққиёт ва фаровонлик тилаб билдирилган истакларимни йўллайман.

Константинос КАРАМАНЛИС,
Греция Республикаси Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Кипр халқи, ҳукумати номидан ва шахсан ўз номимдан Ўзбекистон Мустақиллиги куни муносабати билан Сиз, жаноби олийларига самимий табригимни йўллайман.

Мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ҳамда барча соҳалардаги ҳамкорлик янада ривожланади ва мустаҳкамланади, деб умид қиламан.

Главкос КЛИРИДИС,
Кипр Республикаси Президенти.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Президент Жаноблари,

Республикангизда миллий мустақиллик куни байрам қилинаётгани муносабати билан жазоир халқи номидан ва шахсан ўз номимдан сизга, сиз орқали ўзбек халқига самимий қутлов ва эзгу тилаклар йўллашдан бахтиёрман.

Мамлакатимизнинг элчиси Тошкент сафарига жўнаши, бизнинг Жазоир ва Ўзбекистон ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик ришталарини янада мустаҳкамлаш истагимизни сизга етказиши арафасида бундай қутлов имкони менга алоҳида мамнуният бахш этади.

Камоли эҳтиром ила

Али КАФИ,
Жазоир Халқ Демократик Республикаси Олий Давлат Кенгашининг Раиси.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Президент Жаноблари!

Ўзбекистоннинг миллий мустақиллик куни халқларимиз учун умумий бўлган маълум тарихий даврни ёдимизга солади ҳамда ҳамкорликда порлоқ келажак қуришимизга умид уйғотади.

Ишончим комилки, Ўзбекистон Республикаси билан Латвия Республикаси ўртасида муваффақиятли бошланган дўстлик ва ҳамкорлик келажакда янада ривож топади ва иккала халқнинг манфаатлари, фаровонлигига хизмат қилади.

Рухсатингиз билан, Президент жаноблари, сизни ва меҳмондўст ўзбек халқини миллий мустақиллик байрами билан чин юракдан табриклайман ҳамда тинчлик, осойишталик ва порлоқ келажак тилайман.

Гунтис УЛМАНИС,
Латвия Республикасининг Президенти.

** Қурилиш майдонларида*

Бинолар қад ростламоқда

ҲАМЗА туманининг Аҳмад Югнакий даҳасида кўплаб баланд қаватли уйлар қад кўтармоқда. Уй-жой масаласидаги муаммони ҳал этиш мақсадида мутасаддилар шу туманда қурилаётган уйларнинг айримларини 12 қаватли қилиб қуришга киришдилар. Албатта бундай уйларни қуришдан аввал қурилиш учун тавсия этилган майдон ва унинг ён-атрофлари синчиклаб кузатилмоқда. Режадаги кўрсатмаларга кўра ўша майдонлар талабга жавоб берсагина сўнг қурилиш ишлари бошланаётир. Айни кунда ўн икки қаватли уйларнинг олтитасида сўнгги тиклаш ва дастлабки пардоз ишлари олиб борилмоқда. Бу ишларни Тошкент давлат ҳиссадорлик қурилиш корпорациясига қарашли 4- ва 12-трест бунёдкорлари амалга оширишмоқда. Уйларнинг айримлари йил охиригача фойдаланишга топширилиши кўзда тутилмоқда.

Туманда фақат уй-жой эмас, балки яна бошқа маданий-маиший ҳамда соғломлаштириш марказлари, савдо шохобчалари ҳам бўй кўрсатмоқда.

Гули АБДУЛЛАЕВА.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Вазирлар маҳкамасида Ўзбекистон Фанлар академияси ташкил этилганлигининг 50 йиллигини нишонлаш бўйича ташкилий комитетнинг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Унда бу шонли санага кўрилаётган тайёргарлик ишлари ҳақида гап борди. Жумладан, фан ва техникани ривожлантиришдаги хизматлари учун олимларни тақдирлаш мақсадида «Ал-Хоразмий» ва «Ал-Форобий» медаллари таъсис этилганлиги маълум қилинди.

● Наманганидаги маҳаллий саноат комбинатида қисқа вақт ичида 20 га яқин қадимий ҳунармандчилик турлари қайта тикланди.

● Малайзиядан Ўзбекистонга 370 тонна пальма ёғи келтирилди. Келажакда Тошкент ёғ-мой комбинатида пальма уруғидан ана шундай маҳсулот ишлаб чиқариш режаланмоқда.

● Қорақалпоғистондаги «Билим» нашриётида «Қорақалпоғистон тарихи» босмадан чиқди. Унда қорақалпоқ халқининг ибтидоий жамоа тузумидан то 1917 йилгача бўлган тарихи баён этилган.

● Фарғонада Австриянинг «Шаллер» фирмаси иштирокида республика гўшт ва сут саноати ходимларининг кўргазмали семинари бўлиб ўтди.

● Фарғона вилояти халқ таълими бошқармасининг «Устоз» газетасининг биринчи сони босмадан чиқди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Россия Президенти Борис Ельцин «Россия Федерациясида босқичма-босқич конституциявий ислоҳот тўғрисида»ги Фармонини имзолади. Унга кўра Федерация Кенгашига ҳозирги ўтиш даврида Россия Федерацияси Федерал кенгашининг палатаси ваколатлари берилади. Айни пайтда 1993 йил 11-12 декабрда Федерал кенгаш Давлат думасига сайловлар ўтказилади.

● Молдова Президенти Мирче Снегур ва Молдова ҳукумати Президент Борис Ельциннинг ҳокимият танглигини бартараф этиш юзасидан кўрган чораларини қўллаб-қувватлашларини билдирдилар.

● Грузия оналар жамияти мамлакат хотин-қизларининг Тбилисидан қамал ҳолатидаги Сухумига юришини ташкил қилди. Аёллар бу ердаги қон тўкишга чек қўйишни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйганлар. Грузия хотин-қизлари бу юришлари ҳақида Россия Президенти, бошқа давлатлар раҳбарларини хабардор қилдилар.

● Қозоғистон давлат қабул пунктларига 5 миллион тонна янги ҳосил дони келиб тушди.

● АҚШ долларининг рублга нисбатан қиймати тобора кўтарилиб бормоқда. Москва банклараро валюта биржасида кеча бўлиб ўтган савдода АҚШ 1 долларининг қиймати 1102 рубль ёки бундан бир кун илгаригидан 66 рубль кўп бўлди.

ХОРИЖДА

● Ҳозирнинг ўзида Америка Қўшма Штатлари ва Буюк Британия билан бир қаторда Япония, Германия, Польша, Туркия, Норвегия, Швеция, Дания, Финляндия ва қатор бошқа мамлакатларнинг раҳбарлари Россия Президенти Борис Ельциннинг ҳокимият танглигини бартараф этиш юзасидан кўрган чораларини қўллаб-қувватладилар.

● Кеча Нью-Йоркда очилган Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош ассамблеясининг 48-сессияси кун тартибига 140 тадан кўпроқ масала киритилган.

● Шу йил октябрь ойидан бошлаб Миср телевидениеси ўзининг иккинчи космик каналини ишга туширишни режаламоқда. Бу каналдаги эшиттиришлар инглиз, француз, немис ва рус тилларида олиб борилади. Рус тилидаги эшиттиришлар собиқ СССР ҳудудидаги телетомошабинларга мўлжаллангандир.

● «Озодлик» радиосининг хабар қилишича, Россиядаги сиёсий танглик ҳақида хабар қилингандан сўнг Нью-Йоркдаги биржада долларнинг қиймати ва тилла нархи кескин ортган.

● Латвияда машҳур экстрасенс Анатолий Кашпировский бир марта даволаш муолажасини ўтказгандан сўнг маъмурлар унинг дарҳол мамлакат ҳудудидан чиқиб кетишини талаб этдилар. Маъмурларнинг фикрича, Анатолий Кашпировскийнинг муолажалари аҳолига салбий таъсир кўрсатаётган эмиш. Унинг ўзи эса шайтонликда айбланди.

● Саудия арабистонилик бир йигит бу мамлакат университетларидан бирининг учинчи босқичида таҳсил олаётган бўлажак рафиқаси учун унинг ота-оналарига ақл бовар қилмайдиган даражада — 2,5 миллион риал (600 минг АҚШ доллари) миқдорида қалин тўлади.

ТАЪМИРЛАШ МАРКАЗИ

АВТОМАТ телефон станциялари тармоғини бошқариш жараёни ўзига хос кўп техникавий юмушларни талаб этади. Шаҳар телефон тармоғига электрониканинг кириб келиши бу мураккаб техник жараёнларни сифатли бошқариш учун катта имкониятларни очиб берди.

Бугунги кунда Чилонзор телефон тугунида электрон АТСдан ҳам кенг фойдаланилмоқда. Унинг имкониятларини амалиётда унумли тадбиқ этиш борасида ҳам кўп изланишлар олиб борилмоқда.

Электроника «тили» билан бемалол муомала қила оладиган муҳандислар сафи анча кенгайди. Айниқса, АТСда учраб турадиган носозликларни тузатиш ихтисослиги пухта эгалланмоқда.

АТСларда учраши мумкин бўлган носозликларни бартараф этиш жараёнини сифатли ва кенг кўламда амалга ошириш мақсадида шаҳар тармоғида электрон АТСларни таъмирлаш марказини очиш кўзда тутилди. Ушбу марказ замонавий техника асбоб-ускуналари ва қурилмалар билан тўла жиҳозланади.

Акбар АЛИЕВ.

РОССИЯДА БЎЛАЁТГАН ВОҚЕАЛАРГА ДОИР

Россия Федерациясида бўлаётган воқеалар, авваламбор, Россиянинг ўз ички ишидир. Россия — буюк ва суверен давлат. Унинг тақдирини, унинг келажагини ва бошқарув тузумини унинг ўз халқи ҳал қилиши керак.

Биз жуда кўп тарихий синовдан ўтган матонатли Россия халқи бу синовдан ҳам оқилона йўл топиб чиқади, деб ишонамиз.

Кейинги даврда Россия раҳбар доиралари, бошқарув органлари орасида, қонунчилик ҳокимияти билан ижро ҳокимияти ўртасида бўлаётган ва бугунги кунда жуда катта адоватга, низога айланган зиддиятлар ҳаммани ташвишга солмоқда. Россияда юз бераётган воқеалар, Россия тақдири, умуман, Россия танлаган йўлнинг қандай бўлиши албатта ҳеч кимни бефарқ қолдирмайди. Негаки, бугун собиқ Иттифоқдан чиқиб мустақил бўлган давлатларнинг тақдири, шу жумладан, Ўзбекистон давлатининг, халқининг ҳам тақдири ва келажаги Россия тақдири ва келажаги билан узвий боғлиқ.

Россия бошқарувида бўлаётган қарама-қаршиликлар шу тарзда кескин давом этаверса, эртага Россия давлатчилиги бутунлай инқирозга учраши муқаррардир.

Россиядаги ислоҳотларнинг сиёсий, иқтисодий, маънавий соҳаларда қаршиликка дуч келиши эртанги кунда давлат ва аҳоли хавфсизлигини, иқтисодий тизимни, таъминотни ва умуман инсонлар ҳаётини катта хавф остига қўйиши мумкин. Бизнинг фикримизча, бундай ҳол яна давом этаверса, салбий оқибатларга сабаб бўлиши, Россия давлатчилигини ва бутун Россияни ҳалокат жари ёқасига келтириб қўйиши кўпчиликка тобора аён бўлмоқда. Мавжуд зиддиятни боши берк кўчага кириб қолиш билан қиёсласак, тўғри бўлади.

Кеча ва бугун Россияда рўй берган воқеалар, Россия Президенти Б. Ельцин баёнотига, у қўйган қадамларга ва у кўзлаган мақсадларга мана шу нуқтаи назардан қараш керак, деб ўйлаймиз.

Биз Россияда кечаётган воқеаларни инқироздан чиқиш йўлларини қидириш деб баҳолаймиз. Бўлаётган воқеаларнинг ҳуқуқий асосларига баҳо бериш учун тегишли маълумотларга эга бўлиш керак, албатта.

Қандай бўлмасин, биз мана шу инқирознинг тинч йўл билан, ақл-идрокни ишлатиб, одамларга зиён етказмасдан, инқилобий фожиаларга йўл қўймасдан, қон тўкмасдан бартараф этилиши тарафдоримиз.

Ўзбекистон раҳбарияти, Олий Кенгаш ҳайъати ва ҳукумат аъзолари ватанимизда тинчлик-барқарорликни сақлаш, халқимиз манфаатларини ҳимоя қилиш, уйимизда тинч-тотув ҳаётни таъминлаш учун барча чора-тадбирларни кўради ва эл-юрт осойишталигини бузишга асло йўл қўймайди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ҳайъати,
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳайъати.

МАВСУМГА МОС

«ЮЛДУЗ» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг тажриба-тикув цехида яна бир нечта янги ҳозирги кун талабига жавоб берадиган аёлларга костюмлар тикиб чиқарилди. Уларнинг ранги ва ўлчамлари турли ёшдаги аёлларга мўлжаллан-ган.

Маҳсулотнинг тайёр бўлган бир қисми корхона қошидаги «Юлдуз» фирма дўконида сотила бошланди.

Гули МАЖИДОВА.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КЕНГАШИ ДЕПУТАТЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Йигирма биринчи чақириқ халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг ўн иккинчи сессияси 1993 йилнинг 1 октябрида Ўзбекистон Халқ демократик партияси Тошкент шаҳар Кенгашининг мажлислар залида бўлади.

Кенгаш муҳокамасига қуйидаги масала киритилган:

— халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва ижроия органларининг Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши XIII сессияси қарорларидан ва Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг «Ўзбекистон — бозор муносабатларига ўтишнинг ўзига хос йўли» китобидан келиб чиқадиган вазифалари.

Ўрта Осиё темир йўлининг Тошкент товар станциясида ўз касбининг мутахассиси бўлган хизматчилар кўплаб топилади. Улардан бири Зулфия Аҳмадзяновадир. Бу моҳир диспетчер ўз навбатчилик кунини ҳамиша ҳушёр ва сергак ўтказади.

СУРАТДА: Зулфия Аҳмедзянова навбатчиликда.

Андрей Пишненко сурати.

Маҳалладош

«МАҲАЛЛА» ХАЙРИЯ ЖАМҒАРМАСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР БЎЛИМИ ВА «ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» ҚЎШ САҲИФАСИ

«Соғлом авлод учун» танловига

САХОВАТ ЯШАР ОЛАМДА

«Ҳурматли Тоҳир Йўлдошевич! Сиз орқали барча маҳалла аҳли, шахсан Нажмиддин ака Муҳитдиновга кўрсатган ёрдамингиз учун шифохона маъмурияти номидан миннатдорчилик изҳор этамиз. Улуғ айём кунлари хаста болаларни йўқлаб, уларнинг кўнглини шод этдингиз. Ўз навбатида ходимларимиз шифохонада даволанаётган беморларни оёққа турғазиш учун бор куч ва маҳоратларини аямайдилар.

Сизларга узоқ умр тилаб У. Қурбонов номидаги болалар руҳий-асаб касалхонасининг бош шифокори Ирина САВЕЛЬЕВА».

ШАЙХОНТОҲУР туманидаги «Саноат» маҳалла комитетининг раиси Т. Йўлдошевага йўлланган бу мактуб билан маҳаллага ташриф буюрганимизда беихтиёр танишиб қолдик. Нажмиддин акани қидириб топиш унча қийин бўлмади. Кўринишидан етмиш ёшларга борган, ҳали бардам-тетик, истараси иссиқ бу киши кўзимизга жуда танишдек туюлаверди.

— Сезиб турибман, мени қаердадир кўргандек бўлаяпсиз, шундайми? — сўради Нажмиддин ака суҳбат орасида хайратимизни ошириб. — Мен кинода жуда кўп лавҳаларда қатнашганман. «Али бобо ва қирқ қароқчи», «Икки дил достони», «Шум бола»... Жами 150 дан ортиқ фильмларда суратга тушдим. Чўлпоннинг «Кеча ва кундуз» романи асосида ишланган видеофильмда ҳам роль ўйнаганман. Оммавий саҳналарда таниш-билишларим менинг юзимдаги катта холимдан билиб олишади. Кечирасиз, эзмалик қилиб юбордим...

Нажмиддин аканинг гап-сўзлари, ўзини тутишидан жуда ҳазилкаш, камтарлиги сезилиб турарди. Мақсадимизни билгач, унинг қиёфаси жиддий тус олди.

— Наврўз айёмида маҳалламиз аҳлидан хайр-эҳсон йиғилган эди. Фарзандларим ва ўзимдан ҳам қўшиб, маслаҳат билан Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигига йўл олдим. Мақсадим, тўпланган маблағни бирорта ёрдамга муҳтож касалхонага олиб бориб бериш эди. Менга У. Қурбонов номидаги болалар руҳий-асаб шифохонасини тавсия этишди. Бош шифокор Ирина Алексеевна жуда дилкаш аёл экан. Кўрсатган меҳр-мурувватимиздан мамнун бўлиб, дарҳол ичкарига бошлади. Елкамга оппоқ халат ташладида: «Юринг, кимларга қайишаётганингизларни ўз кўзингиз билан кўрасиз», дея хоналарни айлантириб чиқди. Ногирон болалар, саломлашсак ўрниларидан турмоқчи бўлишади, лекин кўпчилигининг оёқ-қўллари ишламаётгани туфайли қўзғала олишмайди. Икки бола эмаклаб олдимга келди. Юракбағрим эзилиб, уйга келиб йиғладим... Ахир шулар ёруғ дунёга келиб нимани кўришаяпти.

Шундан бери Нажмиддин ака шифохонага тез-тез ташриф буюрадиган бўлиб қолди. Бозордан нон, холва, мева-чевалар олиб йўқлаб боради. Болалар уни кўрганда яқин кишилари келгандек талпинишади. Бу билан ҳам қаноатланмай ўзи 40 йилдан ортиқ меҳнат қилган В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ёрдам сўраб, мурожаат қилди.

— Битта ногиронлар аравачаси имтиёзли берилганда ҳам камида олти минг сўм туради, — куйиниб тушунтирди касаба уюшмасининг раиси Рустам Абдураззоқов.

— Майли, олти минг бўлса олти мингда, агар мумкин бўлса ёздириб беринг.

Шунда Р. Абдураззоқов касаба уюшмаси аъзолари билан маслаҳатлашиб, тўртта аравачани бепул ажратишга қарор қилишди...

Нажмиддин аканинг саъй-ҳаракатидан хабар топган таниш кишилар, ҳатто бегоналар, ким қўлидан келганча касалхонага топшириш учун мато, оёқ кийимлари, бир марта фойдаланиладиган шприцлар келтириб бера бошлашди.

— Мана шу 1000 сўм пул билан 2 та «кроссовка»ни болаларга беринг, — деди «Фаол» маҳалласида яшовчи Саида ая Ҳакимова. — Бу дунёда ҳар ким тўрт мучаси соғ бўлиб яшасин.

Одамлардаги бундай саховат, меҳр-оқибат Нажмиддин аканинг ғайратига ғайрат қўшиб юборади. Унинг тўрт ўғли ва икки қизи уйли-жойли бўлиб кетишган. Улар қўлларидан келган ёрдамни аяшмайди. Шу боис отахон нафақа пулидан болаларга ширинликлар, мева-чевалар улашиб туради. Яқингинада маҳалла ҳудудидаги дўкондан кераклй нарсаларни харид қилмоқчи эди, унинг мақсадини билгач дўкон мудири Тошпўлат Абдураҳимов ўйлаб ўтирмай 6 шиша пахта ёғи, 10 килограмм ун, 2 килограмм қандни текинга берди.

— Жамоамиз анчадан бери хайр-эҳсон қилмоқчи эди, — деди у. — Мана олинг, ўзингиз ташриф буюриб қолдингиз.

— Баракалла, яшанглар, — деди Нажмиддин ака фахрланиб кетиб. — Сизлар ҳам узоқ умр кўринглар.

Айни пайтда Нажмиддин ака ва бошқа саховатли кишилар марҳамат кўрсатаётган У. Қурбонов номидаги болалар руҳий-асаб касалхонаси Ўрта Осиё минтақасида ягона бўлиб, фалаж дардига учраган беморлар даволанмоқда. Шифохона бош ҳакими, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган соғлиқни сақлаш ходими Ирина Савельеванинг таъкидлашича, ҳозир бу ерда 10 мингдан ортиқ болалар рўйхатда туради. Бир йилда 1,5 минг бемор ўз дардига шифо топаяпти. Хасталикнинг асосий сабабларидан бири она ҳомиладор пайтида касал бўлиши, яхши овқатланмаслиги, камқонлик, турли хил кимёвий моддалар таъсиридандир. Бундай шароитда дунёга келган болаларнинг кўпчилиги умрбод ногирон бўлиб қолишади. Ҳозирги қийин иқтисодий шароитда давлатимиз томонидан кўрсатилаётган катта ғамхўрликлардан ташқари хомийлар шунингдек Нажмиддин акага ўхшаш кишиларнинг беминнат ёрдамлари жуда қўл келмоқда.

— Соғлом авлодни яратмай туриб, бахтиёр келажакка эришиш қийин, — деди Нажмиддин ака Муҳитдинов суҳбатимиз сўнггида. — Шундай экан бу йўлда ҳар биримиз фидойилик кўрсатмоғимиз зарур. Мен шифохонага бориб, болаларни йўқлаб турмасам кўнглим жойига тушмайди. Ҳар доим улар билан хайрлашаётганимда «Илойим, шифо топинглар, юз йил яшанглар», деб дуо қиламан...

Саъдулла ШОДИЕВ.

СУРАТЛАРДА: Нажмиддин ака шифохонада даволанаётган болалар билан; Нажмиддин ака марҳум актёр Сойиб Хўжаев билан «Шум бола» фильмида.

⊙ Танлов ҳомийси — республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси.

Бу киши—биздан

Эл ҳурматини қозонган

РЕСПУБЛИКАМИЗ Президенти Ислом Каримовнинг маҳалла оқсоқоллари билан бўлган учрашувида:

— Бардам бўлинг, ҳали кўп ишлар қилишимиз керак, —дея қўл соати билан қутлаганда, Мўмин ота маҳаллага бир олам қувонч билан қайтганди.

Вақт оқар дарё деганларидек, бу орада қанчадан-қанча ўзгаришлар бўлди. Қумариқ маҳалласи обод ва кўркам гўшага айланди.

Мўмин ота Муҳамедов 80 ёшга бормоқдалар. Халқ ишончини оқлаб, маҳаллани республикамиздаги энг олди маҳаллалар қаторига қўшган бу отахон яқинда маҳалла оқсоқоллари билан гурунг қилиб ўтирганда:

— Энди ҳаммамизнинг ҳам ёшимиз бир ерга бориб қолди, мана озми-кўпми маҳалламизни оёққа турғаздик, шу дейман ёшларга ҳам йўл берайлик, ишлашсин, биз маслаҳатгўй бўлайлик,— деб қолди.

Отахонлар, қуйироқда ўтирган ёшлар Мўмин отанинг бу маслаҳатомуз гапидан бироз лол қолишди, сўнг:

— Ҳа, қариб қолдим, дегин,— дея гап бошлади ҳазилкаш ўртоғи Зоҳид ота Исломов, — сендан бошқа маҳалла раислигини эплайдиган бирор киши маҳаллада бормикин?

— Бор, мана подполковник Исмоғил Тўлагановни олайлик. Олий маълумотли, борди-келдини яхши билади. Катта-катта идораларда кўп таниш-билишлари бор, — деди Мўмин ота гапини маъқуллаб.

Маслаҳатли тўй тарқамас, деганларидек Мўмин ота ҳурмат, иззат-икром билан маҳалланинг фахрий раиси бўлиб қолди... Ҳа, эл ҳурматини қозониш ўз-ўзидан бўлмайди. У 18 йил мобайнида халққа суянган ҳолда иш тутди. Билмаганларини сўради, тажрибасини эса ўргатди.

Маҳаллада 720 хонадон бор эди. Ҳаммаси газлаштирилди. 20 дан ортиқ кўча асфальтланди. Ҳаммаёқ мевазорга айлантирилди. Кўкламда маҳалладаги дарахтлар оппоқ гулга бурканса, ёз кунлари кўчалардан юрсангиз, ғарқ пишиқчилик. Маҳалла — Сергели туманидаги олди жамоалардан бирига айланди. Маҳалладан яна бир маҳалла пайдо бўлди. Қумариқда энди 450 хонадон қолди. Аҳолиси ҳам шунга яраша. Барча кўчалар топ-тоза, ортиқча бир чўпни кўрмайсиз. Тузилган шартнома бўйича ҳар куни «Автодормехбаза» машинаси йиғилган ахлатларни олиб кетади.

М. Муҳамедов ҳақиқий фидойилардан. 1991 йил ёз ойлари эди. Маҳалла жамғармасига 18 минг пул тушибди. У киши фаоллар билан кенгашиб, бир йўла учта тўйга етарли стол-стуллар ясаттирди. Шунга яраша чойнак-пиёла, коса дегандай...

— Айни кунларда, — деди маҳалла комитетининг раиси И. Тўлаганов, — ёшларимиз оталар ишини давом эттирмоқдалар. Янгитдан сартарошхоналар қурилди. Чойхона, озиқ-овқат, саноат моллари дўконлари тезкорлик билан қад кўтармоқда. Бунда фаолларимиздан Мўмин ота қатори Зоҳид ота Исломов, Маҳкам Тўлаганов, Самиқ Шарипов, Исмоил Олимов, Ниғмат Тиллабоев, Тўланбой Ниёзматовларнинг хизмати салмоқли бўлаяпти.

Исматулла РУСТАМОВ.

Фарзанд каломи

АҚЛ ЧИРОҒИ

АДАМЛА, яъни падари бузрукворим Саидамин ота билимли, тўғри сўз, форс, тожик, қозоқ, татар, турк тилларини анча тушунадиган, кўпгина фозил кишилар билан мулоқотда бўлган киши эди. Жумладан, ажойиб шоир Ғафур Ғулом, Навоийни мукаммал билган драматург Иноят Махсум, йирик олим Парсохон Шамсиевлар суҳбатидан жуда кўп баҳраманд бўлганлар. Бировда нуқсон учраса дарҳол ўзига айтар эдилар. Шу сабабли нуқсончиларнинг бироз аччиғи чиқар, кейинроқ ўз камчилик, хатосини тушуниб етишарди.

У кишининг ҳаётидан баъзи бир воқеаларни азиз муштарийларга ҳавола этсак, шояд ёш авлодга нафи тегса.

ХИЖОЛАТДАН ҚУТИЛДИ

НАҲОРГИ ошда дадамлар маҳалладаги Абдуғани амаки билан ўлтирибдилар. Ош тортилибди. Ҳамма тановул қила бошлабди. Абдуғани амаки ош ейишни билмас эканларми, гуруч доналарини тўкиб, ҳеч қовушмас эканлар. Шунда адамла:

— Тўй эгаси қошиқни унутибди, — деб дилар. — Шунинг учун тўй эгасини ҳам, ўзингизни ҳам хижолатга қўймасдан, доимо ёнингизда қошиқ олиб юринг. Ҳеч қийналмайсиз. Артиб яна ёнингизга солиб қўясиз. Қаранг, ярим ошни тўкиб едингиз.

Қари билганини пари билмас, деб шунга айтсалар керак. Бир неча йил ўтгандан сўнг Абдуғани амаки:

— Эшон отам хўп ажойиб инсон эдилар. Хижолатсиз ош ейишни дадангиздан ўргандим, — деб падари бузрукворимни мамнунлик билан ёд этдилар.

«ҲАЁНИ УНУТГАН ЭКАНМИЗ»

МАЪРИФАТ масканларида хизмат қилувчи, элликдан ошган Ҳикмат ака майкачанг, қоринни дўпайтириб кўча эшиги олдида ўтирарди. Кўчадан ўтаётган қиз-жувонлар уялинқираб, қип-қизариб кўчанинг нари бетига ўтишар, бу ҳолатни кўрган падари бузрукворим:

— Ҳой Ҳикматжон, ўзингиз кўпни кўрган, анча маълумот эгасисиз-ку, аммо фаросатдан бироз оқсабсизда. Қоринни дўппайтириб майкачанг кўчага чиқиб туришингизни қаранг. Узатадиган қизингиз, кекса онангиз олдида бундай юрманг, уят бўлади? — деб айтган ҳақ гаплари учун у хафа бўлиб уйига кириб кетади. Шундан сўнг падари бурукворим билан зиёли акамиз бир неча йил саломлашмай тумтайиб юрди. Энди эса «Эшон отанинг айтган гаплари тўғри экан, ҳаё, ибо, ахлоқни унутиб қўйган эканман» — дея афсусланиб қўядилар.

ИНСОФ БЕРГАНИ РОСТ БЎЛСИН

КУКЧА қабристонига жанозага бордик. Ҳамма атрофга тарқалиб, баъзи бировлар папирос чекарди. Шунда падари бузрукворим ҳуморини чиқараётган бир йигитча олдига бориб:

— Ўғлим, манави устунга нима ёзибди, кўзим ўтмаяпти, бир ўқиб бергин, — деб илтимос қилдилар.

Йигитча ўқишга киришиб, деди: «Папирос чекманг, ифлос қилманг», дейилган экан,

— Ҳа баракалла, сен нима қилаяпсан, чекаяпсан!

— Мана, ташлаганим бўлсин, — деб йигит қўлидаги папиросни ғижимлаб ахлат қутисига ташлабди.

Инсоф бергани рост бўлсин!

Омон САЙДАМИНОВ, муаллим.

Фидойи аёлларимиз

АҲИЛЛИК БОР ЖОЙДА

ҲАЛИМА опа маҳалла клубидан қувониб чиқди. Бу ерда амалга оширилаётган ишлар кўнгилдагидек. Энг асосийси ҳаммаёқ озода. Ёғин-сочин кунлар бошланмай маҳаллада мана шундай озодагарчилик ва ободончилик ишларини ўз вақтида бўлишини, йўлаклардаги кераксиз нарсалар, тўпланган ахлатларни зудлик билан олиб чиқиб ташлашни талаб этарди. Бу тонгни ҳам шундай бошлади.

Мирзо Улуғбек туманидаги Йўлдош Охунбобоев номли маҳалла ҳақида сўз борганда, албатта, энг аввало маҳалла комитетининг раисаси Ҳалима опа Маҳмудова кўз олдимизда гавдаланади. Опа аёл боши билан ўн йилдан буён шу маҳалланинг иссиқ-совуғи, тўю-маъракасига бош-қош. Катталарга ҳурматда, кичикларга иззатда. Тумандаги биргина шу маҳалланинг раиси аёл.

— Маҳалламизда 370 хонадон, 2 мингта аҳоли бор, — дейди раиса Ҳалима опа. — Энг аввало оила бошлиқлари — ота-оналар бир-бирларини ҳурмат қилса, шу оиланинг фарзандлари бошқаларни ҳам шундай ҳурматлашга, эъзозлашга одатланишади. Биздагилар ана шундай. Тарбия оиладан бошланмас экан, унда ҳеч қандай маҳалла ёки мактаб бевош болани тўғри йўлга сола олмайди.

Маҳалламизнинг аҳиллиги туфайли жуда ажойиб қилиб 100 кишилик клуб қуриб битказдик. Кўплаб тадбирларимиз мана шу жойда ўтмоқда. Аёлларимизга, келинларимизга, қизларимизга ҳаётда тўғри йўл тутишлари борасида учрашувлар уюштирилмоқда. Маҳалла ёшлари билан бирма-бир суҳбатлар ўтказилиб, ишсиз юрганлар ишга жойлаштирилмоқда. Албатта, буларнинг барчаси маҳалла комитети раисининг иши эмас, аксинча барча кучларнинг саъй-ҳаракати натижасидир. Армияга хизмат учун чақирилаётган болалар билан ҳам алоҳида мулоқотда бўлаяпмиз. Уларга Улуғ Ватан урушида иштирок этган қарияларимиздан Тоир ака, Ҳусан ака, Муҳиддин акалар бошдан кечирганларини сўзлаб бериш билан бир қаторда, мустақил республикамизнинг армиясида қандай забардаст йигитлар хизматда бўлиши ва шу йигитларимиз она юртимизни ҳимоя этажакларини тушунтириб боришмоқда.

Ҳозирги шароитда тўйларни ўтказиш ҳам осон эмас. Шуни ҳисобга олиб, қиз базми, ЗАГСдан ўтгандан кейинги ортиқча ўтиришларга барҳам берилди. Тўйларни ихчам ва осуда ўтказишга барча бор имкониятини сарфламоқда.

Бу йил Президентимиз томонидан аёлларимизга кўплаб имтиёзлар берилди. «Соғлом авлод учун» орденининг таъсис этилиши ва бу номдаги жамғарманинг тузилгани ҳам катта қувончли ҳолдир. Бунга қўшимча «Болаларни она сути билан боқиш» йили деб эълон қилиниши ҳам албатта катта аҳамиятга эгадир. Бу борада маҳалла хотин-қизлар кенгашининг раиси Мунаввар Абдуқодирова жуда кўплаб ибратли тадбирларни ўтказмоқда.

— Хулоса қилиб айтадиган бўлсам, — дейди сўзининг охирида Ҳалима Маҳмудова. — Амалга оширилаётган ишларнинг барчасини маҳалладошлар кўмагида қилаяпмиз. Ободонлаштириш ҳам, канализация йўлларини тиклаш ва мавжудларини жорий таъмирдан чиқариш ҳам, қилинган барча ишларни биргаликда ҳал этаётирмиз...

Ҳалима опа тиниб-тинчимас, ўйлаганини амалга оширмаса туролмайдиган, камчиликнинг чорасини топмагунча ҳеч кимга тинчлик бермайдиган фидойи раисалардандир. Шундай опахонларимиз маҳаллаларимизда янада кўпаяверсин...

Гулзода АБДУЛЛА қизи.

Умрнинг ўтган даврларини эслаб, қилинган яхши ишлар ҳақида суҳбатлашиб туриш кексаларимизга хос одат. Бу билан улар ўз ҳаёт йўлларига яна бир бор назар ташлаб, ўзлари яшаётган маҳаллалардаги ёшларга панд-насиҳат қилишга арзигулик фикр-мулоҳазалар ҳақида ўртоқлашадилар. Сиз суратда кўриб турган бу икки отахон ҳам ўтган йилларни эслашаяпти.

Равиль Альбеков сурати.

ҚАДРИЯТЛАР МАСКАНИ

САВДО шохобчалари маҳалланинг иқтисодий томонини, сартарошхона покизалигини, чойхона эса маънавият даражасини ўзида акс эттиради. Чойхона қадим замонлардан бери иссиқ иқлимли Ўрта Осиё шароитида чой ичиб ҳордиқ чиқарадиган ажойиб маскан ҳисобланади.

Тарихий манбаларда қишки ва ёзги чойхоналар араб истилосидан илгари ҳам бўлганлиги таъкидланади. Асосан йўл чорраҳаларида, хушманзара жойларда бунёд этилган чойхоналарда, чойдан ташқари нон, турли ширинликлар, таомлар ҳам тайёрланган. Анъанага кўра, чойхонага ташриф этган йўловчилар чордана қуриб ўтириб, хоҳишларига кўра кўк ёки қора чой ичиш жараёнида чарчаган оёқларининг чигалини ёзишган, ташналикни қондиришган. Бедана сайраши-ю, аския пайровларидан ҳузур қилиб, улфатларнинг бетакрор чойхона паловини еб, белга дармон, қалбга шод-хуррамлик олганлар.

Чойхонанинг нодир хислатларидан яна бири, бошқа минтақаларда учрамайдиган эркаклар мактабиқ эканлиги ҳамдир. Чунки бу масканга кекса мўйсафидлардан тортиб энди мўйлови сабза уриб чиқаётган ўспиринларгача кириши мумкин. Чойхона аҳли маълум одоб-қоидаларни бажариши оддий бир ҳол бўлиб қолган. Йиғилган маҳалла мўйсафидлари, оқсоқоллардан ёшлар, ҳаётда авлоддан-авлодга ўтиб келаётган маънавий бойликлар мағзини чақиб олганлар. Бу масканда маҳалланинг турли-туман юмушлари: кимда тўй, кимда маърака, кимга қандай ёрдам керак, буларнинг ҳаммаси бамаслаҳат ҳал қилинган. Бир пиёла чой устида ким улоқни олиб қочдию, ким оламни кезиб чиқди. Қайси гап росту, қайси гап ёлғон, бари кексаю ёш чиғириғидан ўтган.

Бугунги мустақиллик шароитида, ўзлигимизни англаш ғуғури кучайган дамларда чойхонага талаб ниҳоятда катта бўлмоғи шартдир. Чунки, ҳаво ҳароратини кўрсатувчи термометрдек, чойхона маҳалла маънавиятини ифодаловчи бир меъёрдир. Маълумки, маънавият юқори бўлган жойда яхшилик уруғи ниш уриб чиқади.

Ҳукуматимиз маҳаллаларга катта эътибор бераётган, жамғармалар тузилган, маҳалла комитети раиси ва котиблари маошлар билан таъминланган шу кезларда чойхоналар айниқса файзли гўшалар бўлиб бораётганлиги, ҳақиқий ҳордиқ масканларига айланаётганлиги қувонарли ҳолдир.

Саидбаҳром АЗИЗОВ.

Иморат қураётганлар учун

«БАРАКАТ» ХИЗМАТ КЎРСАТАДИ

СЎРИ тагидаги бежирим темир каравотда қўшниси Мўмин ака билан бир пиёла чой устида дилдан суҳбат қуриб ўтирган Арслон ака томорқасининг этагига иморат қурмоқчи эканлигидан гап очиб қолди:

— Фарзандларим ҳам ҳадемай вояга етишади. Белимда куч-қувватим бор пайтда уларни уйли-жойли қилишни ўйламасам кейин кеч бўлади. Шу боис бу йил бола-чақаларим билан янги уйнинг пойдеворини кўтариб қўймоқчи эдик. Афсуски, цемент, қум ва шағал топиш жуда қийин бўляпти-да, қўшни.

— Яқинда бир танишимдан аҳолига қурилиш материаллари сотадиган «Баракат» фирмаси борлигини эшитиб қолдим,— салмоқлаб гапира бошлади Мўмин ака. — Ҳаммом қурилишини бошлаб қўйганмиз. Шунга шлакоблок зарур эди. Шундай фирма борлигини катта ўғлимга айтган эдим, барака топгур юк машинаси ҳайдамайдими, кеча уйга 1000 дона шлакоблок туширибди. Нархи ҳам унчалик қиммат эмас экан. Сизга ҳам ўша ерга боришни маслаҳат бераман. Ҳа, манзилгоҳини айтяпсизми? «Ўриказор» даҳасининг шундоққина биқинида жойлашган. Дарвоқе, фирманинг қурилиш материалларини уйингизга ташиб берадиган юк машиналари ҳам бор экан. Бу — юмушингизни осон қилади.

— Зап иш бўлибди-да, — деди мамнунлик билан Чилонзор туманидаги Чилонзор кўчасида истиқомат қилувчи ишчи Арслон ака Душанов. — Кейинги пайтда айниқса маҳаллаларда яшовчи фуқароларнинг қурилиш материалларига бўлган эҳтиёжини қондириш учун шаҳримизнинг турли бурчакларида мана шундай фирмалар очаётган республикамиз ҳукуматига минг бор тасаннолар айтгинг келади. Эртагаёқ сиз айтган жойга бораман.

Арслон ака эрта саҳарлаб катта ўғлини ёнига олдида, нонушта ҳам қилмай «Баракат» фирмасига йўл олди. У ерда фирма директори Тўлаган Рамазонов уни жуда илиқ кутиб олди ва нималар кераклигини сўраб-суриштирди. Сўнгра Арслон ака харид қилган цемент, қум ва шағални юк машинасида уйига элтиб бериш ҳақида диспетчерга кўрсатма берди. Орадан бир-икки соат ўтар-ўтмас Ҳамза туманидаги Рисовая кўчасининг 1-боши берк кўчасида яшовчи Карим ака Тўлаганов ҳам 3 тонна қум олиб кетди. Хуллас, шу куни уй қуриш ташвишида юрган бир қанча ҳамшаҳримизнинг ҳожати чиқарилди.

— Фирмамиз ҳамшаҳарларимизнинг қурилиш материалларига бўлган эҳтиёжини қондириш мақсадида бундан бир ярим йил муқаддам ташкил қилинган, — дейди Рамазон ака. — Аммо қисқа фурсат ичида талайгина даромад олишга муваффақ бўлдик. Буларнинг ҳаммаси фирмамиз ишчи-хизматчиларининг ўз вазифаларига виждонан ёндошиши, ҳалол ва фидокорона меҳнати самарасидир. Бизда аҳоли буюртмаларини ўз вақтида ва сифатли бажариш учун 12 нафар ишчи 2 сменада жонбозлик кўрсатмоқда. Бунда айниқса Камол Утиев ва Ортиқ Аҳмедов сингари тажрибали ва юқори малакали ходимларимиз бошқаларга ўрнак бўлишяпти. Режаларимизни ўз муддатида ва ортиғи билан бажараётганимиз туфайли ишчиларимизнинг ўртача ойлик маоши 60—70 минг сўмни ташкил қилмоқда. Фурсатдан фойдаланиб, маҳаллаларда уй қураётган ва уй қуриш ташвишида юрган ҳамшаҳарларимизга мурожаат қилмоқчиман: цемент, қум, шағал, шлакоблок ҳамда пойдевор учун ишлатиладиган бетонли блокка эҳтиёж сезганлар дам олиш кунларидан ташқари фирмамизга мурожаат қилишлари мумкин. Бу ерда истаган нарсангизни истаган миқдорда топасиз.

Исмоил ЗОИРОВ.

Маҳалладош

** Оқибат*

ҲИММАТИНГИЗГА ТАСАННО!

ТУЙХОНАГА ташриф буюрганимизда куёв тўра ҳарир либос кийиб олган келинпошшанинг билагидан тутиб, ЗАГС маросимига кетишаётган экан. Хонадондаги кексалардан бири оқ фотиҳа бергач, Ҳусниддин ака келиннинг пешонасидан ўпиб, унга бахт тилади. Шунда оқ либосда зебоданиб турган келинчакнинг кўзларида ёш кўрдик. Бу ёшлар балки ҳаётнинг аччиқ қисмати туфайлидир, балки ўзига қадрдон бўлиб қолган мана шу хонадондан узоқлашаётганиданми ёки туғишганидан афзал бўлиб қолган азиз кишилар — Ҳусниддин ака ва Мадина аяларнинг меҳр-мурувввати сабабли мана шундай бахтиёр кунларга етганиданмикин? Билмадик, ҳар ҳолда тўйга келган каттаю-кичиклар бундай ажойиб дамларни орзиқиб кутишгани шундоққина сезилиб турарди. Барча бир-бирига узукка кўз қўйгандек ярашиб турган икки ёшга самимий истаклар билдиришди.

Бугун Наби Жабборов номли маҳалладаги бу мўъжаз хонадонда никоҳ кечаси учун барча нарсалар муҳайё қилинган. Ташриф буюраётган меҳмонлар бирин-кетин даврадан жой олишарди. Фурсатдан фойдаланиб, маҳалла комитетининг раиси Набижон Жўрабоевни суҳбатга тортдик.

— Бугунги шодиёнани маҳалла-кўй биргаликда ташкил этяпмиз, — деди Набижон ака мамнунлик билан.— Келин бўлмиш Замирахонга тақдир кулиб боқмади. Уни ўз оталиғимизга олиб, тарбияладик, кичик корхонага ишга жойлаштириб қўйдик. Буни қарангки, бу қизимиз маҳалла комитетининг котибаси Мадина опанинг уйида яшаган даврида ўзининг фақат яхши фазилатларини намоён этди. Кўпчиликнинг ҳаваси келадиган даражада вояга етди. Яхши одамлар туфайли мана у янги ҳаётга қадам қўймоқда.

— Маҳалладошларимиз барака топишсин ишқилиб,— суҳбатга қўшилди 80 ёшли Аббос ота Муҳсимов. — Тўй Ҳусниддин Одиловнинг хонадонида ўтяпти. Шу билан бирга фаолларимиздан бирортаси четда қараб тургани йўқ. Кимдир қўлидан келганича тўйнинг харажатлари ва келиннинг сарупосини бут қилишга кўмаклашди. Бу хонадонда илгари ҳам яхши тўйлар бўлган. Ўзимиз иштирок этиб, холис ниятлар билдирганмиз. Истагимиз шуки, икки ёш бахтли бўлиб, ўзларидан кўпайишиб тиниб-тинчиб кетишсин.

Отахоннинг бундай ниятларига қўшнилардан Жалол Орипов, Асрол Ҳидоятов ва бошқалар ҳам қўшилишди. Шу куни жуда файзли ва эсда қоларли даражада ўтган тўй шодиёнасида маҳалла комитетининг раиси Набижон Жўрабоев ҳамда бир неча қариялар сўз олиб, хонадон эгалари ва маҳалла аҳли кўрсатган ҳиммат учун миннатдорчилик билдиришди. Республика «Маҳалла» хайрия жамғармаси томонидан икки ёшга палос совға қилинди. Тантанада шунингдек, Собир Раҳимов туманининг ҳокими Ҳотам Абдураимов иштирок этиб, ёшларни қизғин қутлади. Уларга ҳокимлик номидан чинни термалари топширди.

Қадимдан ота-боболаримиздан мерос бўлиб келаётган бир одат бор. Маҳаллада бирор киши ёрдамга муҳтож бўлса у дарҳол суяб қўйилади. Мана шундай анъана ҳозирги бозор қийинчиликларига қарамай қарор топиб бораётгани ҳар биримизнинг дилимизда ифтихор туйғуларини уйғотади. Наби Жабборов номидаги маҳаллада бўлиб ўтган тўй тантанаси саховатли, ҳиммати баланд, меҳр-оқибатли кишиларимизнинг бағри нақадар кенглигига ёрқин мисолдир.

Шавкат САЪДИЕВ.

СУРАТЛАРДА: тўй маросимидан лавҳалар акс эттирилган.

Андрей Пишненко суратлари.

ЯНГИ ТИББИЁТ МАСКАНИ

ЧИЛОНЗОР туманидаги Олмазор маҳалласида 20-шифохонага қарашли поликлиника очилди. Чилонзор тумани ҳокимининг ўринбосари Мунира Обидова, туман соғлиқни сақлаш бўлими мудири А. Нурмуҳамедов, «Саломатлик» маркази бош шифокори Д. Насриддиновалар сўзга чиқишиб, йиғилганларни тиббиёт масканининг янги биноси билан қутлашди.

Очилиш маросимидаги алвонранг тасмани Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирининг ўринбосари, Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармасининг бошлиғи Қулаҳмад Ризаев қирқди.

Олмазорликлар 5 минг аҳолига хизмат кўрсатувчи поликлиникага эга бўлдилар.

Дилдора ОРИПОВА.

** Ҳунарлининг қўли гул*

ҲОЖАТБАРОР УСТА

ХАЛҚИМИЗДА ҳунарли киши хор бўлмайди, деган ажойиб нақл бор. Айни ҳақиқат айтилган бу гап. Ҳунарли киши ҳамиша ҳаётда ўз ўрнини топиб кетади. Шунинг учун ҳам қадимдан ота-боболаримиз фарзандларига тарбиясига қўшиб ҳунар ўргатишган. Ҳар бир киши бажарадиган доимий ишидан ташқари, бирор бир ҳунарни эгаллаган.

Абдураҳмонни ёшлигида бобоси ёнида олиб юрарди. У Андижонда катта уста бўлиб, анча машҳур киши эди. Абдураҳмон бобосининг қилаётган ишларини зимдан кузатар, баъзан кичкина бўлишига қарамай ўзи ҳам ёрдамлашарди. Бобоси ундаги ҳаракатни кўриб қувонарди. Мактабда ўқиб юрган кезларида Тўхтахон ака деган устага шогирд тушиб эшик, дераза ромини ясашни, яъни дурадгорликни ўрганди. Тез орада унинг иши одамларга манзур бўла бошлади. Унга уста сифатида ишониб, буюртмалар тушадиган бўлди. Шунга ҳам йигирма йилдан кўпроқ вақт бўлди.

Ҳозир Абдураҳмон Алимуҳамедов катта уста. Уни нафақат Юнусов маҳалласи, шунингдек бутун Ҳамза туманидагилар жуда яхши билишади, ҳурмат қилишади. Абдураҳмон ака «Болалар» жамғармаси тасарруфидаги «Темур» уюшмасида хизмат қилиш билан бирга бўш вақтларида одамлардан буюртма олиб туради. Иши пухта, сифатли бўлганлиги учун маҳалладагилар бошқа жойдан уста қидириб юрмайдилар, йиллаб бўлса ҳам Абдураҳмон акани кутишади. У маҳалланинг устаси. Бошқа жойдан буюртма олмайди, тўғрироғи маҳалланинг ўзидан ортмайди. Жуда кўп хонадонларнинг ёғоч ишлари, дераза, ром, эшиклари, шифтга ўйиб гул солишлар Абдураҳмон аканинг қўлидан чиққан. Маҳалланинг мачитини, ошхонасини ҳам ўзи қилган.

Кўпинча маҳалладошлари унга фарзандларини ҳунарга ўргатишни илтимос қилиб олиб келадилар. Абдураҳмон ака уларни бажонидил шогирдликка олиб, ишини ўргатади. Ҳозир маҳаллада бирталай шогирдлари мустақил ишлашмоқда.

Сўнгги пайтда Абдураҳмон ака шогирдлари билан кичик бригада тузди. Улар биргаликда каттакатта кўламли ишларни қилишмоқда. «Аширон» қаҳвахонаси, «Бахт» қаҳвахона-ресторани ўзига хос гўзал кошона сифатида улар қилган меҳнатнинг маҳсулидир.

Абдураҳмон аканинг қилган ишларида миллийлик устивор. У бобоси, устаси ўргатган миллий ўймакорлик ишларини кўпроқ қўллайди. Шунингдек ўзи ҳам янгиликларни ўйлаб топади. Шогирдларига ҳам буни ўргатади. Унинг қўлидан чиққан пешайвонлар, жимжимадор нақшли устунлар, дераза ромлари беихтиёр кишининг эътиборини ўзига тортади. Кўпинча ишга кетаётиб ўзи қилган ишларни кўриб, ўзидан ана шу ишлари ёдгорлик сифатида қолишини, одамлар гоҳ-гоҳида унинг номини тилга олишини ўйлаб ғурурланади.

— Мен бу ҳунарни биринчи галда одамларнинг ҳожати чиқсин деб қиламан., — дейди Абдураҳмон ака. — Менга уларнинг савоби ҳам етади. Қилаётган ишим ўзимга ёқади. Айниқса, кўнгилдагидай чиқса, мендан хурсанд одам йўқ. Қилган ишинг ортингда қолса, сени одамлар эсласа, яхши-да.

Абдураҳмон ака ҳунарли кишини жуда қадрлайди. Қандай касби бўлишидан қатъи назар, йигит киши ҳунарли бўлиши керак, деб ҳисоблайди у. Шунинг учун устачиликни ўрганиш ниятида эшик қоқиб келган кишини ноумид қайтармайди. Ҳунар ўргатишга ҳаракат қилади.

Ўғиллари Равшан ва Дилшодларни ҳам ёнига олган. Улар дурадгор ўймакорликни яхши эгаллаганлар.

Абдураҳмон аканинг ҳали ниятлари кўп. Агар имконини қилса маҳаллада миллий дурадгорлик мактабини очмоқчи.

— Бунинг учун маҳалламизда шароит бор, — дейди уста. Шаҳримизнинг биринчи мебель фабрикаси шу ерда жойлашган. Маҳалламизнинг кўп йигитлари бу ерда ишлайди. Агар фабрика оталиққа олиб, чиқинди ёғочлар билан таъминлаб турса, мен бажонидил дурадгорлик мактабини очардим. Бунинг фойдаси жуда катта. Бир томондан маҳалланинг болалари бекор юрмай ҳунар ўрганишади. Фабрикага чиқиндилардан маҳсулот берамиз. Шунингдек, уста қидириб юрганлар камаяди.

Дарвоқе Абдураҳмон аканинг гапларида жон бор. Ҳозирги пайтда маҳаллаларда миллий ҳунармандчилик мактабларини ташкил қилишга катта эътибор берилмоқда.

Фарзандларни ота-боболаримиз анъаналари руҳида тарбиялаш энг муҳим масалалардан бирига айланди. Шундай экан маҳалла комитетлари, оталиқ ташкилотлар Абдураҳмон акадек усталарни қўллаб-қувватлашлари, уларга шароит яратиб бериш мақсадга мувофиқдир.

Назира ҚУРБОН қизи.

** Ҳавас қилса арзийди*

НИЯТЛАРИ ИЖОБАТ БЎЛДИ

МУХТОР ака билан Тошназир ая икки ўғил, бир қиз кўриб, уларни уйли-жойли қилган бахтли оилалардан бири. «Кўринган тоғнинг узоқлиги йўқ» дейишганидек, Анваржоннинг ақлли йигит бўлиб етишганини қўни-қўшнилари тугул ота-онаси ҳам билмай қолишди. Мухтор ака кўпни кўрган, олий маълумотли муаллим, Тошназир ая ҳам ҳаётнинг аччиқ-чучугини татиб кўрган бошланғич синф ўқитувчиси. Иккиси ҳам нафақага чиққан бўлса-да, ҳамон сафда.

Ювош, чекмайдиган, ичмайдиган, мўмин-қобил йигитни қайси қиз ёмон кўради, дейсиз! Манаман деган сулув, шаҳло қизлар шундай йигит билан бир ёстиққа бош қўйишни орзу қилади. Анваржон кўп жойдан ўзига мос қизлар чиқса-да, ҳали бирортасига унагани йўқ.

— Болам, бўйдоқ ўтиб кетаверасанми? — деди бир куни ая бир пиёла чой устида.

— Ёқмаса нима қилай...

Ота ҳам уззу-кун: «Тўнғичимни уйлантириб, юртга ош берсам, набира кўрсам!» деб орзу қилар эди.

Ниҳоят, ота-онанинг нияти ижобат бўлиб, Анваржон ўзи кўнгил қўйган қизга уйланди. Ўшанда Мухтор ака ва Тошназир аяларнинг қувонганини кўрсангиз эди! Келин бўлмиш муаллима экан. Яхши оиланинг фарзанди эмасми, оёқ-қўли чаққон, ориятли, меҳнаткаш аёл. Уй юмушларини, қайнота-қайнонаси, умр йўлдошининг ҳурматини ўрнига қўяди. Хуллас, ҳавас қилса арзигулик келин.

Зарофатнинг кўзи ёриб қиз кўрганда хонадонга қут-барака, файз киргандай бўлди. Энди Мухторжон ака билан Тошназир аяларнинг овунчоқлари — неваралари Ирода бор. У билан овора бўлиб, кунлари қандай ўтганини ҳам билишмайди.

Дастурхон ёзилиб чой келди. Оёқ-қўли илдам, ёш келин хизматда. Уй ичига разм соламиз. Ҳаммаёқ саранжом-саришта. Чой қўйилган чинни пиёлалар, [illegible] копчалар ярақлайди. Бундан Зарофат Исмоилованинг қандай тарбия кўргани, қандай яхши оиладан чиққанини билса бўлади.

Қидирбой ТЎЛАБОЕВ.

Ҳамза туманидаги Тарновбоши маҳалласи.

ҚЎШНИ ДЕВОР

(Бўлган воқеа)

«СЕБЗОР» маҳалласи кўчаларидан бирида икки қўшни жуда аҳил яшарди. Ўртадан урилган қўшни девор, уни бир четида эса қўшни эшик ҳам қурилганди. Қўшни эшикка сира тамба тушмас, доим очиқ турарди. Ҳар икки қўшни ҳовлиси файзли, гавжум, ёзда жаннатнинг ўзгинаси-я, дейишарди.

Қўшнилар серфарзанд эди. Ўғил-қизлари ўсиб-улғайиб, кенг жой торлик қила бошлади. Наилож, вақти келиб, қўшни девор тарафга уй қурмоқчи бўлишди. Қўшни эшикдан мўралаб, деворга разм солиб;

— Шу девор ўртамизда қолаверсин, қўшнижон, уй қуришни иккаламиз бирдек бошлайверайлик, сизгаям, менгаям бўлаверади. Қўшни эшик жойида бузилмай тураверади, — деб, мақсадини айтиб қўя қолди.

— Шошилманг... Ишнинг пухта бўлгани яхши. Ҳали қўша-қўша невaралар, эваралар кўрамиз. Биз энди қарияпмиз. Шу томонларини ўйлашимиз керак. Биздан кейин жанжал кўтариб юришмасин тағин.

— Очиғини айтсам, бу деворни қурган ким? — жиддийроқ, кинояли гапирди иккинчи қўшни кутилмаганда.

— Сиздан ер, биздан лойи бўлган.

— Яна шошилаяпсиз. Унақаси кетмайди, таомилга кўра девор кўтарганники!

— Ие, қўшнижон, бу қанақаси? Ахир ўшанда келишиб олгандик-ку?...

Охири бўлмади. Икки қўшни тинч турган қўшни девор тарафга уй қурамиз деб, аччиқлашиб ҳам қолишди. Маҳалла, қўни-қўшни аралашишга тўғри келди. «Демак, қўшни девор ўртада, иккингизнинг ҳаққингиз бор экан», деган қарорга келишди. Девор урган қўшни: «Йўқ, девор меники» деб, сўзида қатъий туриб олди...

Кўп вақт ўтмай, иккинчи қўшни девор устидан девор уриб, уй қуришни бошлаб юборди. Ер, тупроқ берганига пушаймон бўлган қўшни фиғони фалакка кўтарилиб, қўшни деворга тиркаб девор ураркан, жаҳли чиққанидан қўшни эшикниям беркитиб юборди. Қўш деворга қўш уйлар қурилди. Икки қўшни тўй-ҳашамлар қилишди-ю, бир-бирларини ошга чақиришмади...

Орадан уч-тўрт йилча ўтди. Себзорликлар кўп қаватли уйларга кўчиб кела бошлашди. Тасодифни қаранг, икки қўшни «дом»даям ёнма-ён яшай бошлашди. Эндиликда бир-бирлари билан авалгидек дўстлашиб кетган қўшнилар ҳоли жойида дил чигалларини ёзиб ўтиришарди:

— Ҳа, Носирали. Инсон деганни шунақа кўзи тўймас экан. Аммо инсофга келиб, ҳаётга кўникиб яшайверар кан-а.

— Мамасодиқ, «дом»даям ер, девор талашмаймизми?

— «Дом»ни ўйлаб топган оврупаликларга балли. Кенг жойга сиғмаган, бизга ўхшаганлар учун ўзига хос жазо, кўргилик экан. Энди ким ношукур бўлса, «дом»га чиқаравериш-ла.

— Жуда файласуф бўлиб кетдингга. Замона зайли билан турмушимизда кўрмаган нарсаларни ўнгимизда кўраяпмиз. Эндиликда ўртамизда қўшалоқ қўшни девор эмас, жуда маҳкам қурилган янка бетон девор турибди. Қўшни эшик ҳам очолмаймиз.

Ҳа, шу топда қўшни деворнинг қадри ўтаётган эди.

Маҳмуд РАМАЗОН ўғли.

Кўкча даҳасидаги «Исломобод» маданият марказида отахонларнинг кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари учун барча шарт-шароитлар яратилган.

СУРАТДА: бир гуруҳ кексалар гурунглашиб, кўнгил ёзишаяпти.

Зуҳрилла Шамсиев сурати.

Соябон қидириб

ДАМ олиш кунларининг бирида кундан-кунга чирой очиб бораётган гўзал ва навқирон она шаҳрим — Тошкентнинг диққатга сазовор сўлим масканларини айланиб, бир чарчоғимни ёзай дедим-да, автобусга ўтириб аэропорт томон йўл олдим.

...Сентябрь ойи ҳам охирлаб қолган бўлишига қарамай қуёшнинг тафти баланд. Бундай жазирамада каттакичик соя-салқин жой ахтариши табиий бир ҳолдир. Аэропорт яқинидаги бекатга зимдан разм солдим. Ақалли биронта ҳам соябонли ўриндиқ кўринмайди. Йўловчилар дуч келган жойда — ким дарахтларнинг тагида, ким газетани соябон қилиб олган — оёқда тик туриб ўзларига кeракли автобусни кутмоқдалар. Ана, ҳув анови шох-шаббалари қуриган дарахт тагида сочларини қиров босган, саксон ёшларни қоралаган бир нуроний отахон хассасига таяниб турибди. Кўринишидан анча мадори кетган, ўтиришга жой қидиради-ю, лекин тополмайди. Таваккал қилиб қариянинг олдига бордим.

— Ассалому алайкум, отахон.

— Ваалайкум... — алик олган бўлди қария.

** Тоживой тажанг шаҳар кезади*

— Шундай жазирамада қаерга кетяпсиз?

— Янгиобод даҳасига, болам, Янгиободга. Ўша ерда неварам яшайди. Уни бир кўриб келай деб йўлга чиққан эдим.

— Автобусни анчадан бери кутаяпсизми?

— Чамамда 40 дақиқа бўлди. Бу қурғур 61-йўналишда қатнайдиган автобус ҳам ҳадеганда келавермас экан. Бунинг устига биронта ўриндиқ йўқ. Қаерга ўтиришингни ҳам билмайсан. Менга қара ўғлим, жа кўзимга иссиқ кўриняпсан, мабодо сен Тоживой тажангмасмисан?

— Топдингиз, худди ўзиман, отахон.

— Бўлмаса, сенга бир илтимосим бор, болам. Шу гапларимни мутасадди ташкилотларга етказсанг: агар биз кексаларни ҳурмат қилсалар ушбу шоҳбекатга ўриндиқли соябон қуриб берсалар. Бу билан жуда савобли иш қилган бўлардилар.

Отахонга «Хўп бўлади» дедим-да, зудлик билан тегишли ташкилотга йўл олдим...

ЛОЙИҲАДА ЙЎҚ ЭМИШ

ЯҚИНДА Чилонзор туманидаги «Чилонзор» маҳалласида яшовчи яқин дўстимникига тўйга — наҳорги ошга бордим. Шунда ёши етмишлардан ошган бир отахон билан ёнма-ён ўтириб, бир лагандан ош ейишимга тўғри келди. Танишдик. У киши меҳнат фахрийси Зупар ота Умаров бўлиб, Шамсуддин Исломов кўчасининг 5-тор кўчасида истиқомат қилар эканлар. Гапдан-гап чиқиб, отахон маҳалладаги муаммолар хусусида оғиз очиб қолдилар:

— Маҳалламизга ҳамманинг ҳаваси келади. Жуда тинч ва обод. Қўшнилар аҳил ва иноқ яшашади. Лекин «гуруч курмаксиз бўлмайди» деганларидек, бизда ҳам одамнинг ғашига тегадиган бир камчилик бор.

— Хўш, хўш, бу қандай камчилик экан? — дедим сабрсизлик билан.

— Яқинда йўлсозлар баъзи кўчаларимиздан канализация ўтказилганлиги туфайли уларни шағал билан тўлдириб асфальт ётқизишганди. Биз уларнинг бу ишларидан жуда миннатдормиз, албатта. Аммо Шамсуддин Исломов кўчасининг 6-тор кўчасида чамаси 50 метрлик жойни ташлаб кетганини қандай изоҳлаш мумкин? Бу маҳалламиз ҳуснига бир доғ бўлиб тушаяпти. Наҳотки, шу жойни асфальтлаш шунчалик қийин бўлса! Бу масалада туман ҳокимлигига ва ободонлаштириш бошқармасига бир неча марта мурожаат қилишимизга қарамай аҳвол ўзгармаяпти.

Тоживой тажанг сўзларини Илёс ЗАРИПОВ оққа кўчирди.

** Табиат—ҳаёт чашмаси*

ХОНАДОНИНГИЗДА ҚУШ БОҚАСИЗМИ?

АЗАЛДАН ота-боболаримиз паррандаларга, хусусан қушларга жуда қизиққанлар. Хонадонларда бургут, лочин, сор каби йиртқич, тўти, товус сингари кўркам, тоғ чумчуғи, булбул, бедана, какликдек сайроқи қушлар парвариш қилишган. Ҳеч бўлмаганда ҳар бир ўзбек хонадонида битта-иккитадан бедана бўлган. Қушлар ўртасида сайроқилик жиҳатидан ҳам, жангариликдан ҳам ҳар хил беллашувлар ўтказилиб турилган. Ҳатто энг сайроқи қушнинг ёки энг урушқоқ бургут ё бедананинг баҳоси бозорда жуда юқори турган.

Қушларга бўлган қизиқиш халқимиз орасида ҳали ҳам сусайгани йўқ. Кўп хонадонларда уларнинг ранг-баранг турлари парвариш қилинади. Айниқса, маҳаллаларда яшовчилар қушларга ўзгача меҳр қўйганлар.

— Уйимизда ўндан ортиқ қушнинг тури бор, — дейди Миробод тумани, «Оқ уй» маҳалласида истиқомат қилувчи Баҳодир Ботиров, — ўзим қуш боқишга жуда қизиқаман. Шу билан бирга тўти, каклик, канарейка, бедана, саъваларни фарзандларим ҳам жуда яхши кўришади. Улар учун эрмакда. Кейин билсангиз қуш боқишнинг болалар учун ҳам, катталар учун ҳам фойдали томони жуда кўп. Шулардан битта-иккитасини мисол қилиб келтирай. Ёз пайтида эрталаб қушларнинг бир-бирига гал бермай сайрашлари беихтиёр одамни уйқудан уйғотиб юборади. Уйқудан турибоқ уларнинг овозини эшитсангиз, кун бўйи тиниқ, бардам кайфиятда юрасиз. Ишдан чарчаб келганда уларга дон-дун, сув бериб ҳаракатларини томоша қилиб ором оламан. Ёки кичкина ўғлим йиғлаётган пайтда бедана ёки канарейка сайраб қолса, у йиғидан тўхтайди. Баъзан қафасни олиб ёнига қўйсангиз қушни томоша қилиб яйрайди. Катталари эса мактабга бориб келгандан кейин қушларга қарашади, қафасларини тозалашади. Ҳозирги шароитда қушларга берадиган дон масаласи жуда қийинлашиб кетди. Шундай бўлса ҳам ўрганиб қолганмиз. Қушларнинг сайрашини эшитмасак туролмаймиз.

Қушлар инсонга маънавий озуқа беради. Гўзалликни англашга ундайди. Айниқса, бу борада товусларнинг ўрнини алоҳида таъкидлаш керак. Илгарилари шаҳримизда товус унчалик боқилмасди. Эндиликда уларни маҳаллаларда, хонадонларда тез-тез учратиш мумкин.

— Бир жуфт товусни икки йил аввал сотиб олиб келгандим, — дейди шу маҳаллада яшовчи Саидкамол Рафиқов. — Ҳовлига қўйиб юборганмиз. Дарахтлар шоҳида, гуллар орасида юрганини кўрганда, ёдимга эртаклардаги товуслар келади. Патини ёйиб, бутун ҳусни-жамолини кўз-кўз қилганда ҳамма учун байрам. Айниқса, қўшниларнинг болалари томоша қилишга чопиб чиқишади. Товус қанча гўзал бўлгани билан, унинг овози шу гўзалликни сал хиралаштиради. Товус жуда қаттиқ ва хунук сайрайди. Баъзан кишини чўчитиб юборади. Шундай бўлса ҳам у чиройли, кишига ором бағишлайди. Халқимиз қушларни бошқа халқларга нисбатан кам яхши кўрмайди. Ҳатто баъзан қушларнинг ашаддий ишқибозлари ҳам бор. Бир куни Эски шаҳарга бозорга тушгандим. Қовун бозоридаги бир деҳқон менинг эътиборимни тортди. У ўтириб ўғлига харидорлар кўрсатган қовунларни танлаб олиб беришни буюриб ўтирарди. Қўлини кичкина бир халтачага тиқиб олган. Аввалига қўлига яра чиққан бўлса керак, деб ўйладим. Қарасам, халтача қимирлаяпти. Мен қизиқиб қараб қолдим...

— Бедана, — деди менга деҳқон ҳолатимни кўриб. — Сайрамай қўйди, беданаларимнинг ичида энг урушқоғи эди.

— Нега халтачага солиб олдингиз?

— Бу қўлга ўргатилган, деди у.

Қизиқишим яна ортиб, деҳқон бувани саволга тутдим. Маълум бўлишича, у қўқонлик бўлиб, қовун сотишга келган экан. Уйида 80 та тўрқовоқда беданаси бормиш. Қўқондаги энг жангари беданалари шу кишида экан.

Какликни кўпчилик яхши билмайди. Лекин сўнгги пайтда у ҳам шаҳримиз маҳаллаларида кўпайиб қолди. Илгарилари одамлар какликнинг гўшти ширин, деб овлашарди. Ҳозир унинг чиройли, шунингдек сайроқи қуш эканлиги учун парвариш қилишади.

Қушлар — бизнинг дўстимиз. Улар бор жойда ўзига хос файз бор. Маҳаллалар оралаб юриб қолсангиз хонадонлардан эшитиладиган сайроқи қушларнинг овози дилингизга ўзгача сурур бағишлайди. Кўзингизга олам янада гўзал кўринади...

Назира СОДИҚОВА.

* *Янгиликдан хабарингиз борми?*

ЮЗ ЖИЛДЛИК НАШРГА КИРИШИЛДИ

⊙ Халқ оғзаки ижоди бадиий ижоднинг ибтидосидир, дейишади. Ҳақ гап. Зеро, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Алишер Навоий номидаги адабиёт институти фольклор бўлими жамоаси томонидан халқ оғзаки ижодининг энг яхши намуналари тўпланиб, юз жилдлик қилиб нашр этишга тайёргарлик бошланди. Мазкур институт фольклор бўлими етакчи илмий ходими, филология фанлари доктори, профессор Комил Имомов бу ҳақда қуйидагиларни гапириб берди:

— МАЪЛУМКИ, институтнинг фольклор хазинаси узоқ йиллар давомида тўпланган оғзаки ижод матнларига бойдир. Бу ерда қадимий афсона, ривоят, эртак, эпик достонлар, маросим ва лирик қўшиқлар, латифа ва лофлар, нақл ва топишмоқлар, мақол ва маталларнинг ажойиб намуналари мавжудки, булар юз жилддан иборат илмий тўпламлар нашри учун асос бўла олади. Ҳозирги кунда фольклор асарларининг академик нашри жиҳатлари мутахассислар томонидан ишлаб чиқилган. Томларни тузиш ана шу асосда олиб борилмоқда. Материални танлаш, тақсимлаш ва жойлаштириш вақт талаб этадиган мураккаб масала. Режага кўра материаллар ёзиб олинган ўрни, жойига қараб тақсимланади ва ёзиб олинган йилига кўра, яъни хронологик тартибда жойлаштирилади. Материалларни жилдларга тақсимлаш ҳар бир фольклор жанрнинг тафнифига асосланади. Айтувчидан сўзма-сўз ёзиб олинган ғоявий-бадиий жиҳатлари юқори бўлган асарлар тўплам учун таянч матн сифатида танланади. Муаллифлар томонидан қайта ишланган фольклор асарлар олинмайди. Таянч матнлар тўпламда номерлаштирилган тартибда берилади. Ҳар бир матн ва энг яхши вариантлар бир марта нашр қилинади.

У ёки бу фольклор жанрига оид асарлар мустақил туркумни ташкил этади. Ҳар бир туркумга кирган асарлар бир неча жилдлардан иборат бўлади.

Жилдлар учун сюжетлар кўрсаткичи, мотив, тематик, географик, манба ва луғат кўрсаткичлари танлаб олинди. Сюжетлар кўрсаткичида ҳар бир сюжет мазмуни қисқа бошсўз шаклида берилади. Бошсўзлар ўзбек ва рус тилларида ёзилади. Фольклор асарлари, хусусан эртак томларида мавжуд сюжетлар кўрсаткичи муҳим аҳамият касб этади. У ўзбек халқ эртакларини жаҳон эртакшуносларига таништириш учун йўл очади. Ҳар бир туркум томларида ижрочи ва ёзиб олувчи ҳамда тадқиқотчиларнинг расмлари, шунингдек, эртак ёки достон ёзиб олинган жой сурати, этнографик характердаги расмлар, мумтоз нашрларнинг фотонусхалари берилади.

Томларнинг ҳажми бир хил бўлиб, 20 босма қоғоз атрофида белгиланди. Ҳисоб-китоблар шуни кўрсатадики, эртаклар 20 том, афсона ва ривоятлар 2 том, достонлар 35 том, қўшиқлар 30 том, латифалар 3 том, мақол, нақл ва топишмоқлар 6 томни ташкил этади. Шундай қилиб ўзбек фольклори асарларининг энг яхши намуналари жамланган томлар юз жилдни ташкил этади.

Музаффар ТУРОБОВ.

* *Ҳамшаҳарларга қулайлик*

ҲАР ТОМОНЛАМА МУКАММАЛ

СЕРГЕЛИ туманининг кенжа мавзеларидан бири «Сергели—8»да ҳар томонлама мукаммал бўлган «Сергели» марказий универсал дўкони фойдаланишга топширилди.

— Туманимиз шаҳар марказидан бирмунча олисда, — дейди дўкон раҳбари Эргаш Каримов биз билан суҳбатда. — Бунинг устига янги қурилаётган уйларда истиқомат қилувчиларнинг сони ҳам тобора ортиб бормоқда. Бу марказлашган дўконимиз мавжуд Сергели — 5, 6, 7, 8 ва 8 а-мавзеларидаги 10 мингдан зиёд аҳолига хизмат кўрсатади. Дўконимизнинг биринчи қаватидан, яъни 460 квадрат метр жойни озиқ-овқат маҳсулотлари сотиш учун ажратдик. Умумий савдо майдони 4 минг квадрат метрни ташкил этади. Бу ерда 178 нафар савдо ходими меҳнаткашлар хизматида бўлади.

Бир нарсани алоҳида таъкидлашни хоҳлардим. Агар туманимиздаги барча ишлаб чиқариш корхоналари ёрдам қўлларини чўзмаганларида, бу маскан ҳали ҳам ишга тушмаган бўлур эди. Бунинг устига икки йил аввал тавсия этилган ушбу дўкон лойиҳасига қатор ўзгартишлар киритишга мажбур бўлдик. Шунинг ҳисобига анчагина қурилиш материаллари тежалди. Дўконни тиклашда Тошкент давлат-ҳиссадорлик қурилиш корпорациясига қарашли 8-трестнинг бунёдкорлари, тажриба ҳажм блокли уйсозлик комбинати ҳамда ёғочни қайта ишлаш заводи, махсус мебель корхонаси, қуёш нурларидан ҳимоялаш буюмлари ишлаб чиқариш корхоналарининг хизматлари ва кўмаклари катта бўлди.

Марказий дўкон иш бошлаган куни биринчи харидорга хайрия савдоси уюштирилди. Бу шарафга Қаҳрамон она Насиба Тожибоева сазовор бўлди. Онахоннинг фарзандлари кўплиги ҳисобга олиниб, унга болалар кийимлари ва ўйинчоқлар тақдим этилди.

— Дўконнинг биринчи харидори бўламан, деб сира ўйламаган эдим, — дейди Насиба опа. — 12-алоқа бўлимига нафақа пулимни олгани чиққан эдим. Бироз эртароқ чиқиб қолибман. Унгача янги дўконни бир айланиб чиқай десам шундай шодиёнага дуч келибман. Менга 15 минг сўм миқдорида буюмлар совға этишди.

Дўконда режага кўра бир кунда 30—35 миллион сўмлик савдо қилиниши мўлжалланган. Аммо бу кўрсаткич биринчи куннинг ўзидаёқ 46 миллион сўмни ташкил этди.

Янги Сергели кўчасидан ўрин олган марказий дўкон, алоқа бўлими, сартарошхона, пойабзал тузатиш хонаси, электр асбоблари устахонаси ва дўкони, ҳамда мева-сабзавот дўконлари барча сергелиликларнинг таҳсинига сазовор бўлмоқда. Туманда яна бошқа маиший хизмат шохобчалари қуриш ҳам кўзда тутилган.

Гулзода АБДУЛЛАЕВА.

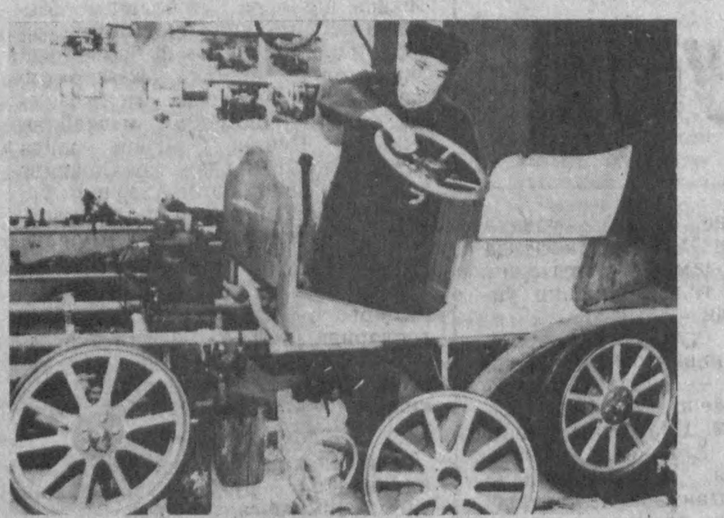

* *Ҳар тўғрида*

Кекса автомобилларнинг Лондон — Брайтон йўналиши бўйлаб ўтказиладиган халқаро раллисига германиялик Хайнц Цшох катта тайёргарлик кўрмоқда. Узоғи билан келгуси йилга у «Рекс Симплекс» автомобилини йиғиб тугатмоқчи. 1902 йилги мазкур техниканинг мотори 6 от кучига тенг.

⊙

АҚШ. Аляска ярим оролида «Қулоқ рестлинги» номи билан мусобақа ўтказиш одат тусига кирди. Унда рақиблар ингичка, аммо мустақил арқонни қулоқлари орқасидан ўтказиб орқа томонга тортишади. Кимда-ким рақиби олдида бошини эгишга мажбур бўлса енгилган саналади.

* *Жиноят жазосиз қолмайди*

ЖАБРЛАНУВЧИ ВА АМАЛДАГИ ҚОНУНЛАР

Ўзбекистон Олий Кенгаши томонидан тасдиқланган Жиноят мажмуидаги янги ўзгартиришлар ўзига хос туб ислоҳотларнинг омили бўлди. Бу ҳақда Акмал Икромов туман халқ судьяси Қодир ЙЎЛЧИЕВдан гапириб беришни сўрадик.

— Ҳукуматимизнинг жиноятни жиловлаш тадбирлари ижобий натижаларини бермоқда,— дейди Қодир Йўлчиев.—Мана бу йилга келиб, жиноятлар сони бирмунча камайди. Бунда жазо муқаррарлигининг аҳамияти ҳам катта бўлмоқда. Жиноят мажмуининг янги ўзгартиришларига кўра жазо муддатлари узайтирилиб, 25 йилгача қилиб белгиланди. Жиноятчиликка қарши курашнинг аёвсиз олиб борилиши натижасида ўғрилик, товламачилик, босқинчилик ҳоллари камайди. Автомашина, уй ўғрилари ҳам бирмунча тийилиб қолди. Айниқса жамоатчиликка суяниб олиб борилаётган ишлар яхши самаралар бермоқда. Туманимизда маҳаллалардан судга тавсия қилинган ишларни маҳаллаларнинг ўзларига юбориб, хулоса чиқаришни маҳаллалар зиммасига юклаяпмиз. Бу соҳада Аброр Ҳидоятов, Шароф Рашидов, Акмал Икромов номидаги маҳаллалар диққатга сазовор ишлар қилмоқдалар. Қўни-қўшни, қайнона-келин, келин-куёв ўрталарида бўлиб ўтган муносабатларга маҳалла фаоллари ўзлари баҳо бериб, хулоса чиқарганлари адолатлидир. Мерос талашиш, уй бўлиш, ажрашиш каби масалаларни ҳам маҳаллаларда, кенг жамоатчилик асосида ҳал этмоқдалар. Мана шу тадбирлар натижасида жиноятларнинг деярли 50 фоизининг олди олиниб қолмоқда.

— Гап исботи билан, дегандек, кўрилган жиноий ишларнинг айримларини гапириб берсангиз.

— Мана, бир иш. Тошкент вилоятилик Ф. М.нинг асли касби тракторчилик. Уйланган, қарамоғида икки фарзанди бўлишига қарамай, мўмай пул топиш илинжида «Хасково» давлат хўжалигига қарашли тракторларни олиб қочиб, сотиб юрган. Албатта ҳар бир тракторни сотаётганда «Ширкатга қарашли, ҳужжатларини кейин олиб келиб бераман», деб пулини олгану, кўздан йўқолган. Аммо кўза кунда эмас, кунида синади, деганларидек, Чилонзор туманидаги 24-мавзе, 27-уй олдида турган тракторни олиб қочиб, Зангиота тумани «Рассвет» давлат хўжалигига қарашли молхонага яшириб қўйиб, кечқурун аккумуляторини ечаётганда милиция ходимлари томонидан қўлга олинган. Айбига иқрор бўлиб, жазога тортилди. Муқаддам судланмаганини, қарамоғида икки фарзанди борлигини, ижобий тавсифномасини ҳисобга олиб, Ўзбекистон Республикаси Жиноят мажмуасининг 40-моддасига биноан енгил жазо оғири билан қопланиб, мол-мулки мусодара қилиниб, 10 йил озодликдан маҳрум қилинди. Бундан ташқари «харидор»лар кўрган моддий зарарлар ундириб бериладиган бўлди.

— Айтмоқчи, муқаддам судланганлар томонидан жиноят этиш ҳоллари камаймаяпти. Наҳотки уларни бу йўлдан қайтариш шунчалик қийин!!

— Бу жуда ҳам мушкул масала. Мана, яна битта иш. Муқаддам судланган М. С. Акмал Икромов тумани, Решетов кўчаси, 5-уйнинг 7-хонадонига тушиб, М. Ю.га тегишли бўлган 67 хил кийим-кечакни ўмариб, ғойиб бўлган. Сабаби эса маълум, қамоқ жазосини ўтаб қайтганидан кейин ҳеч қаерга ишга жойлаша олмаган, пулга муҳтож бўлган. Мана, оқибатда барча айбини, шу билан бир қаторда судланаётган бошқа жиноятчи Ж. Ҳ. содир этган жиноятда ҳам айбдор, деб топилиб, 6 йилга озодликдан маҳрум этилди. Ҳақиқатан ҳам собиқ маҳбус озодликка чиққач, яна жиноятга қўл урган. Агар ана шундайларга эътибор берилиб, ишга жойлаштирилса, зарур бўлса ётоқхоналар билан таъминланса, уларни бундай жиноятлардан сақлаб қолиш мумкин бўларди. Балки улар учун алоҳида мажбурий хизмат ўтайдиган корхоналар ташкил қилиб бериш керакмикин. Ҳар ҳолда уларга лоқайд муносабатда бўлмаслик керак.

— Ҳозир қайси жиноятлар турларини камайтириш қийин бўлмоқда!

— Ҳозирда энг хавфлиси, бу — гиёвандлик моддалар билан олди-сотди қилувчилар, уларни тарқатувчилардир. Чунки жиноятларнинг аксарияти нашавандлик, бангиликлардан келиб чиқади. Ўзини шахс сифатида унутган, эс-ҳушини йўқотган кимсалар ҳар қандай қабиҳ ишларни қилаверадилар. Биз кўпроқ сотувчиларни ушлашимиз, истеъмолчиларни эса ана шундай «касаллик»лардан сақлаб қолишимиз керак. Тўғри, аэропорт, вокзалларда баъзилари қўлга тушиб, айбига иқрор бўлишмоқда. Афсуски, жойларда истиқомат қилаётганлар орасидан бундай истеъмолчиларни аниқлаш осон эмас. Бунда милицияга фақатгина жамоатчилик ёрдам бера олади.

— Қодир ака, жабрланувчини қонун йўли билан ҳимоялаш учун жиноят мажмуасининг янги ўзгартиришлари самара бераётган экан. Айтингчи, яна қандай тадбирлар қўлланса, жиноятчилик сони камайиши мумкин!

— Худди чет элники сингари бизда ҳам жабрланувчи жиноятчидан жабр кўрганидан кейин бу кўрилган зарарларни жиноятчилардан ундириб олиш жабрланувчи фойдасига бўлиши керак. Кўпинча босқинчилик, ўғрилик, ваҳшийлик оқибатида жабрланувчи оғир тан жароҳати олиб, умрбод майиб-мажруҳ бўлиб қолиши мумкин. Агар саломатлигини йўқотган жабрланувчи ўзига келтирилган маънавий зарарни жиноятчи томонидан пул ҳисобида ундириб олса, шундагина адолатли иш бўлур эди. Ахир жабрланувчи бир ой ёки икки ой шифохонада даволаниб, демак шунча муддат тирикчилигидан қолади. Хўш, бу зарарларни ким тўлайди? Жиноятчи ҳар қандай тан жароҳати берса ҳам бўлаверар экан, деган савол туғилмайдими?! Менимча, жиноятчи жабрланувчига етказилган маънавий зарарни жарима ҳисобида ҳам ўз чўнтагидан ёки иш ҳақидан тўлаши керак.

Зоир ТУРСУНОВ.

* *Ҳушёр бўлган яхши*

ФАЛОКАТ ОЁҚ ОСТИДА

ШАҲРИМИЗ йўлларида юз бераётган кўнгилсиз воқеаларни кўрганда хаёлимизга беихтиёр шундай савол келади: «Барча ҳайдовчилар ҳаракат хавфсизлиги қоидаларига тўла амал қиляптиларми?», «Йўловчиларчи?» Аслида биз автомобиль йўлларида транспорт ҳаракатининг тезлигини ошириш йўл-транспорт ҳодисаларининг асосий сабабчиси эканлиги ҳақида кўп гапирамиз. Лекин бунга ҳайдовчилар аҳамият беришяптими? Шу ўринда йилнинг ўтган етти ойи мобайнида 83 та йўл-транспорт ҳодисалари содир бўлганлиги кишини ўйлантиради. Бу кўнгилсиз воқеалар тезлик меъёридан оширилганлиги оқибатида рўй берган. Энг ачинарлиси, бунинг орқасида 27 киши ҳаётдан кўз юмди. 95 киши эса оғир жароҳатланди. Бу йўл-транспорт ҳодисаларининг 65 таси шахсий транспорт воситаларида рўй берган. Бундан шундай хулоса келиб чиқадики, шахсий машина эгалари ҳаракат хавфсизлиги қоидаларини яхши билмайдилар.

Давлат автомобиль назорати томонидан тезликни меъёридан оширганлик учун турли чора-тадбирлар кўриляпти. Чунончи, биринчи марта ушбу қоидани бузганлик учун 1 минг 125 сўмдан 5 минг 125 сўмгача, иккинчи сафар шу каби қўпол қоида бузганлик учун 3 минг 750 сўмдан 11 минг 250 сўмгача жарима ва қайта имтиҳон топшириш, учинчи сафар эса 5 минг 125 сўмдан 22 минг 500 сўмгача жарима тўлайди, ёки 6 ойдан 1 йилгача транспорт ҳайдаш ҳуқуқидан маҳрум қилинади. Бироқ айрим ҳайдовчиларга бундай чоралар ҳам писанд эмас.

Мисолларга мурожаат қилайлик.

Шу йил 5 март куни кеч соат 11 яримларда 21 ёшли ҳайдовчи Р. Н. Юсупов ГАЗ—24 маркали 2484 ТНА давлат рақамли автомашинасини соатига 65 километр тезлик билан ҳайдаб кетатуриб, А. Икромов кўчасидаги 19-уй рўпарасида пиёда А. Чернишевни уриб юборди. А. Чернишев 16-шаҳар шифохонасида вафот этди.

Ҳайдовчи С. Давлетов 14 апрель куни 8827 ТНМ давлат рақамли автомашинани соатига 62 километр тезликда Тошкент Халқа йўлидан ҳайдаб бора туриб, юк машинаси орқасидан чиқиб қолган веломоторни бошқараётган В. И. Солиҳовни уриб юборган. Уни 1-шаҳар шифохонасига жойлаштиришди. Бироқ шифокорларнинг уринишлари ёрдам бермади. В. Солиҳов шу ерда оламдан ўтди.

Шу йил 30 июнь куни 10 ёшли М. Ҳожибоевнинг уйидагилар зор қақшаб қолишди. Соат 17 ларда ҳайдовчи З. З. Колиев КАМАЗ—5320 маркали 1405 ТНФ рақамли автомашинасида Нилуфар кўчасининг темир-бетон буюмлари заводи қаршисида эгри қайилиш жойида соатига 60 километр тезликда бурила туриб, йўлнинг четига чиқиб кетади ва шу ерда турган болани босиб кетади. У боланинг шу заҳоти ўлганини кўриб-билатуриб, машинани ҳам ташлаб қочиб кетади.

Кўпчилик ҳолларда одамлар, «Ҳа, фалокат-да», «Умр қазоси етгандир» деб ўзларига тасалли бермоқчи бўлишади. Кўз, қулоқ, фаросатни нима учун берган? Ғилдираклар остидаги бундай фалокатларга бефарқ, лоқайд қараб туриб бўладими?

Ҳар бир ҳаракат қатнашчиси — хоҳ у ҳайдовчи бўлсин, хоҳ пиёда ҳар қадамини ўйлаб босмоғи даркор, ҳушёр бўлмоғи зарур. Зеро, «фалокат оёқ остида». Бинобарин суратдаги аёл каби кўчанинг дуч келган жойидан қоидани бузиб ўтган йўловчининг ҳаётига ким ҳам кафолат бера олади, ахир!

Нуриддин ХУЖАЕВ,
Тошкент шаҳар давлат автомобиль назорати тарғибот бўлими нозири.

Муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон Маданият ишлари вазирлиги

М. ҚОРИЁҚУБОВ номидаги ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

30 СЕНТЯБРЬ СОАТ 18.00 ДА

Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 2 йиллигига бағишланади

Қ. ОТАНИЁЗОВ номидаги «ЛАЗГИ» Давлат ашула ва рақс ансамблининг

«ХИВА САЙИЛИ»

ЯНГИ КОНЦЕРТ ДАСТУРИ

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар:

РАҲМАТЖОН ҚУРБОНОВ

ГУЛСАРА ЁҚУБОВА

Солистлар: Гулшаной УМАРОВА, Замира ҒАФФОРОВА, Карима ИСМОИЛОВА, Феруза МИРҲАМИДОВА, Гулиимат СОБИРОВ, Комил БОЛТАЕВ.

Раққосалар ва созандалар гуруҳи иштирок этади.
Ансамблининг бадиий раҳбари — РАҲМАТЖОН ҚУРБОНОВ.

Балетмейстер — ЗУҲРА ҒОЗИЕВА.

Режиссёр — Ўзбекистон халқ артисти, Ўзбекистон Давлат мукофотининг совриндори — ФЕРУДДИН САФАРОВ.

Чипталар САРОЙ кассаларида ҳамда метро бекатларида соат 11.00 дан бошлаб сотилмоқда.

ЖАМОА БЎЛИБ КЕЛУВЧИЛАРДАН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Телефонлар: 33-37-69, 33-73-10.

«ТЕАТР: ШАРҚ-ҒАРБ» ХАЛҚАРО ФЕСТИВАЛИНИНГ БОШ ДИРЕКЦИЯСИ

Оммавий-ахборот воситалари радио ва телевидение вакилларини аккредитация қилиш учун фестивалнинг матбуот марказига таклиф қилади.

АККРЕДИТАЦИЯ 1993 йилнинг 25 сентябридан 23 октябригача Тошкент шаҳри, Ҳамза кўчаси, 51-уй — ЎЗБЕКИСТОН ТЕАТР АРБОБЛАРИ УЮШМАСИДА ЎТКАЗИЛАДИ.

Маълумот олиш учун телефонлар: 32-38-34, 32-36-43.

ДИҚҚАТ!

ЭЛЕКТРГА ҲАҚ ТЎЛАШНИНГ ЯНГИ НАРХЛАРИ

МДҲ мамлакатларидан келтирилаётган ёнилғи баҳоси ошганлиги муносабати билан

1993 ЙИЛ 20 СЕНТЯБРДАН БОШЛАБ

1 киловатт соат электр учун 4 сўмгача ҳақ тўланади.

ОШХОНА ЭЛЕКТР ПЕЧЛАРИДАН ФОЙДАЛАНУВЧИЛАР УЧУН 2 СЎМ.

Шу муносабат билан «ЭНЕРГОСБИТ» ўзининг ҳамма абонентларидан 1 октябргача ўз счётчикларидаги кўрсатгичларни қайд қилиб, шунга асосан 10 октябргача ҳақини тўлаб қўйишларини сўрайди.

Кўрсатилган муддатгача электр ҳақи эски баҳода қабул қилинади, 11 октябрдан бошлаб эса фақат янги нархда, яъни 1 киловатт соат учун 4 сўмдан ҳақ тўланади.

Имтиёзга эга бўлган ҳамма истеъмолчиларнинг имтиёзлари сақлаб қолинади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ЭЛЕКТР ТАРМОҚЛАРИ КОРХОНАСИНИНГ «ЭНЕРГОСБИТ»И.

«ТОШКЕНТҚУРИЛИШ» корпорацияси

ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ИШЛАШ УЧУН

бўёқчи-сувоқчи ва ғишт терувчиларни

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланадилар.
ЎРТАЧА ИШ ҲАҚИ 80 МИНГ СЎМ.
Касбга эга бўлмаганлар корпорациянинг ЎҚУВ МАРКАЗИДА ҳунар эгаллашлари мумкин.
Ўқиш даврида 11 минг 250 сўм ҳажмида стипендия тўланади.
Мурожаат учун манзилгоҳ: Тошкент шаҳри, Ўзбекистон кўчаси, 16-уй (метронинг «Халқлар дўстлиги» бекати), ходимлар бошқармаси.
Телефонлар: 39-19-57, 45-46-56, 39-47-02.
Ўқув маркази манзили: Оқтепа майдони, Лутфий кўчаси, 6-уй. Телефонлар: 78-05-15, 78-05-17.

«Чилонзор» савдо-ишлаб чиқариш акционерлик жамиятининг йўқолган 4-сонли озиқ-овқат экспедитори **штампи**

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ЦИРК

Тошкенбой Эгамбердиев номидаги Тошкент Давлат циркида — КАТТА ЦИРК ТОМОШАЛАРИ — (25/IX да соат 15.00 да, 26/IX да соат 12.00, 15.00 да).

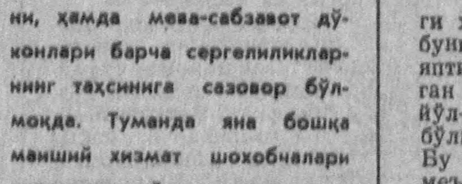

МУАССИСЛАР:
Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот комитетида рўйхатга олинган. Рўйхат сони — 000101.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР:
хатлар — 33-29-70;
эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича
32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.
Буюртма Г—120. 19899 нусхада босилди, ҳажми — 2 босма табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Нашр кўрсаткичи 64690.

■ Босмага бериш вақти 11.30   ■ Босмага берилди 11.15

Ўзбекистон Республикаси Президенти Маҳкамасининг Ишлар бошқармаси ҳузуридаги «Шарқ» нашриёт-матбаа концерни.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. 1 2 3 4 5 6
Буюртма Г—536. 17499 нусхада.